

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2'20
za Nemčijo odoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2'—
V upravl. prejema: mesečno . . . 1'70

Sobotni izdaja:

za celo leto . . . " 7'—
za Nemčijo odoletno . . . " 8'—
za ostalo inozemstvo . . . " 12'—

SLOVENE C

Inserati:

Enostopna petitvsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poročna ostanila, zabvale, smrtnele itd.:
enostopna petitvsta po 18 vin.

Poslano:

enostopna petitvsta po 30 vin.
Ishaja vsak dan, izvenimā ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma so ne-
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Tretja vojska na Balkanu?

Grof Berchtold bo odstopil.

Toliko krvi se je na Balkanu že pre-
lilo, pa še ni zadosti. Velika politična na-
paka, da se Srbija, Bulgarija in Grčija niso
mirno sporazumele, ni imela samo za po-
sledico, da je Rumunija nastopila, ampak
je tudi Turčijo ojunčila, da je zopet Odrin
zasedla. Vse to seveda na račun Bulgarije.
Bukareški mir, na kojega revizijo danes
noben več ne misli, je Bulgarijo pripra-
vil ob Makedonijo, Turki pa hočejo zdaj
iztrgati Bulgarom Trakijo. Kajti turška
armada zdaj res prodira. Sicer namiguje
turška vlada, da hoče s tem Bulgarijo le
prisiliti do direktnih pogajanj glede Odrina
in meje ob Marici, toda, če se vojska en-
krat začne, se ustavi šele, ko je doseženo
toliko, kolikor se sploh da. Kakor hitro
zapuste Grki Dedeagač in vso trakijsko
obal, jih bodo, najbrž na podlagi tozadev-
nega sporazuma, nadomestili Turki.

Kaj naj Bulgarija spriče tega stori?
Zanaša se na velesile. Te ne bodo prav-
nič storile, tudi Rusija ne. Velesile bodo
le gledale, da se tudi ta konflikt lokalizira.
Velesile, ki niso Bulgarije štitele proti bal-
kanski koaliciji, je tudi ne bodo proti Tur-
čiji. Čimpreje uboga Bulgarija to spozna,
tembolje zanjo.

Ali naj s Turčijo sama začne vojsko?
Ta stvar je danes zelo riskirana. Turki
imajo okoli 150.000 mož operacijske ar-
made in okoli 100.000 mož v drugi liniji,
vrh tega so Odrin utrdili. Če se zopet ne
bahajo in lažejo, jim bodo Bulgari s svojo
zelo oslABLJENO armado težko kos.

Mogoče je, da se Bulgarija zopet s
kom zveže ali pa sklene s Turki nemudo-
ma mir, da vsaj nekaj reši. Če se s kakšno
balkansko državo zveže, bo morala zvezo
precej drago plačati, tako da je prva mož-
nost prav tako neprijetna kakor druga.
Mogoče so pa seveda še druge kompli-
kacije.

TURKI PRODRAJO. — PAPIRNATI
PROTESTI. — OBIČAJNI OČITKI.

Sofija, 17. avgusta. (A. T. B.) Bulgar-
ska vlada je izročila poslanikom velesil
noto, v kateri jih opozarja na to, da so
turške čete pod pretvezo, da morajo po
odhodu Grkov prebivalstvo vzeti v za-
ščito, zasedle Svilnu, Dimotiko in
Sufli, prišle do Kušu Kava, 70 km
zapadno od Marice, in korakajo zdaj proti
Kirdžaliju in Gumuldžini. Spri-

čo dejstva, da bucareški mir Bulgarijo sili,
da odloži orožje, bi bila največja krivica,
če bi se Turkom dovolilo brez kazni kršiti
določbe londonske pogodbe. V noti se
končno izraža prepričanje, da bodo vele-
sile s pripravnimi sredstvi storile prodi-
ranju Turčije konec, ker bi moglo to imeti
resne posledice, ki bi prizadevanje veseli-
o, ohraniti mir, le še bolj otežile.

Rim, 17. avgusta. Glasom privatnih
vesti je Izzet paša 12. t. m. s 25.000 možmi
odkorakal proti Dedeagaču in
Lagosu.

Carigrad, 17. avgusta. Neka visoko-
stoječa oseba iz zunanjega ministrstva iz-
javlja nasproti zastopniku c. kr. korespon-
denčnega urada, da Porta četam nikakor
ni ukazala prodirati proti Gumuldžini in
da sploh neče, da bi se prekoračila Ma-
rica. Ako so turške čete reko prekoračile,
da štiti prebivalstvo, se bodo vrnile.
(C. kr. korespondenčni urad k temu pri-
pominja, da so došle iz Dimotike, Suflija
in Ortaköja zahvalne adrese tamošnjega
turškega prebivalstva, ker je turška arma-
da te kraje zasedla.)

Sofija, 17. avgusta. (A. T. B.) Glavni
stan poroča, da Turki svoje predstraže
ojačujejo. V Svilnu stoji zdaj trije polki.
Med Odrinom in Ortaköjem se nahajajo
velike mase turškega vojaštva.

Carigrad, 17. avgusta. Zasedenje Orta-
köja, 40 km zapadno od Odrina, se v
pismu, objavljenem v »Taninu«, potrja.
Pri okupaciji so Turki vjeli enega bulgar-
skega častnika in 75 vojakov ter dva
komitaša.

Sofija, 17. avgusta. Vlada je svojim
poslanikom pri velevlasteh naročila, naj
proti prodiranju Turkov proti Gumuldžini
protestirajo.

Berolin, 17. avgusta. Turška vlada je
Sazonovu izročila noto, v kateri se na-
znanja, da bo Turčija vsled bulgarskih
grozovitosti prisiljena zasesti gotove kraje
onkraj Marice.

Peterburg, 17. avgusta. Ruska vlada
bo proti prodiranju turške armade preko
Marice energično protestirala. Angleški in
francoski poslanik bosta ta korak podpi-
rala.

Carigrad, 16. avgusta. Turški tiskovni
urad poroča, da so Bulgari v Kazah Kird-
žali, Egridere, Ahicelebi, Daridere in Gu-
muldžini požgali 6590 hiš in poklali 12.910
muslimanov.

Sofija, 17. avgusta. (A. T. B.) Spome-
nica, ki jo je odrinska turška deputacija
izročila vladam v Evropi, ima namen Bul-
gariji naprtiti grozovitosti, ki so pa vse
izmišljene. Spomenica govori o grozodej-
stvih, ne da bi navajala konkretnih dej-
stev. Narobe se pa vé, da so Turki vse

bulgarsko prebivalstvo masakrirali, žene
onečašili in mladeniče odgnali v Malo
Azijo. Zato ni čuda, da je danes Trakija
skorej čisto izpraznjena, saj je vse zbežalo,
ali pa so Turki v sporazumu z Grki vse
Bulgare poklali.

AVSTRO-OGRSKA SE ODPOVE REVI-
ZIJI. — GROF BERCHTOLD PONUDIL
CESARJU DEMISIJO. — ODSTOPI PO
KONČANI KRIZI.

Dunaj, 18. avgusta. Kljub vsem
oficijoznim dementijem ze za gotovo
izve, da je grof Berchtold v svoji več-
rajšnji avdienci cesarju ponudil demisi-
sijo. Cesar demisijo ni sprejel, pač pa
bo grof Berchtold odstopil, kakor hitro
se balkanska kriza količkaj razplete.
Dehacle Berchtoldove politike je po-
poin. Avstro-Ogrska je, kakor se zdaj
pozitivno izve, definitivno opustila mi-
sel na revizijo bucareškega miru. (»Na-
rodna Politika« hoče vedeti, da je za
Berchtoldovega naslednika določen
grof Otokar Czernin.)

MAJORESCU ZAVRAČA GROFA
BERCHTOLDA.

Köln, 17. avgusta. »Köln. Zeitung«
poroča iz Bukarešte: Grof Berchtold je
danes ministrskemu predsedniku Ma-
jorescu čestil v poselji noti k »pro-
vizoričnemu miru«. Majorescu se je za-
hvalil, obenem pa izjavil, da se ni skle-
nil noben provizoričen, ampak defini-
tiven mir.

RUMUNI ŠE VEDNO V BULGARIJI.

Sofija, 17. avgusta. Ker imajo Ru-
muni še zdaj zasedene severne želez-
niške proge, je demobilizacija zelo otež-
kočena. Neprestano se prevažajo skozi
Sofijo transporti čet, ki odhajajo proti
južni Bulgariji.

V ALBANSKIH KRAJIH IN V MAKE-
DONIJI JE MIRNO.

Belgrad, 17. avgusta. (Izvirno.)
Z ozirom na dunajske vesti o uporih
v Albaniji se na poučenih mestih kon-
statira, da so se poizkusi, pobuniti se-
verne Arnavte, posebno Miridite, popol-
noma izjalovili. Na vsem srbsko-černo-
gorskem ozemlju vlada največji mir.
Krog reke Mata so tuji agenti organi-
zirali manjše čete, od katerih pa niti
ena ni prodrla v srbske kraje. Grožnje
z bulgarskimi četami so istotako čisto

brez vsakega učinka, ker se doslej niti
ni bulgarski četi ni posrečilo priti čez
mejo in se tudi v bodoče ne bo. Prebi-
valstvo v novih krajih je pa popolnoma
mirno.

KORAK VELESIL V BELGRADUU.

Belgrad, 17. avgusta. (Izvirno.)
Danes zvečer bodo zastopniki velesil
napravili kolektivni korak, da Srbija
umakne ostanke svojih posadk iz mej
nove Albanije.

SFREJEM DELEGATOV V BEL-
GRADU.

Belgrad, 16. avgusta. (Iz uradnega
srbskega vira.) Ministrski predsedniki
Pašić, Venizelos in Vukotić ter ostali
delegati so na krovu parnika »Serbia«
dospeli v Belgrad ob 10. uri dopoldne.
K sprejemu so se zbrali v pristanu čla-
ni vlade, oboje grškega in rumunskega
poslaništva, visoko uradništvo ter
civilni in vojaški dostojanstveniki,
predsednik narodne skupščine in bel-
grajski župan. Župan se je podal na
krov »Serbie« in pozdravil delegate.
Odgovoril je ministrski predsednik Pa-
šić, čegar izvajanjem je občinstvo ži-
vahno pritrdjevalo. Nato je Pašić spre-
jel šopek, ki mu ga je podala majhna
deklica. Govor ministrskega predse-
dnika Venizelosa je pogosto prekinjevalo
navdušeno odobravanje navzočih, na-
kar mu je bil v imenu grške kolonije
podan šopek cvetic. Tudi govor mi-
nistrskega predsednika Vukotića, ki je naglašal
nerazdružljivo edinost in bratstvo med
Črnogorci in Srbi, je občinstvo navdu-
šeno odobraval. Nato so se delegati
podali skozi mesto, kjer jih je mnogo-
tisočglava množica navdušeno po-
zdravljala z »Živio« in »Zito«-klici.
Ministrskega predsednika Venizelosa
je kralj Peter sprejel ob 11. uri v avdi-
enci. Ministrski predsednik Pašić je na
čast delegatom v »Grand hotelu« pri-
redil dejeuner. Zvečer se je na dvoru
vršil galadiner.

POGAJANJA MED TURČIJO IN
GRČIJO.

Carigrad, 17. avgusta. Pogajanja
med Grčijo in Porto, ki se vodijo v Ate-
nah, da bi se zopet vpostavili diplomat-
ski odnosi, se zdaj vpostavi na težkoče, ki
pohajajo zlasti od ministra za zuna-
nje zadeve, Koromilasa. Porta upa, da
se zadeva obrne na boljše, ko se vrne
Venizelos.

LISTEK.

Uporniki.

Poljski spisal Artur Grušček, poslove-
nil dr. Leopold Léonard.

(Dalje.)

»Hvala,« je rekla mati, »prosim,
sedite, morda bi gospoda želela pe-
čenke s kumarami?«

»Ot, pozabil sem,« je tlesnil v
dlani razveseljeni poročnik, »to je ven-
dar nekaj, kisle kumare, veliko je mo-
goče piti in okus je.«

»Prosim te, Bronija, reci, naj pri-
nesejo,« se je obrnila k hčeri.
Ko je poročnik videl, da vstaja, je
skočil s sedeža:

»O, ne dovolim, gospodična, da bi
šli! Pojdem sam, jaz moram vam stre-
či, pri nas je taka olika.«

»Sedi, Bronija,« je zašepetala pre-
strašena mati.

Med tem je poročnik odprl vrata
in zaklical:

»Hej, služabnica, pojdi sem, ta-
koj!«

Ko je prišla prestrašena služkinja,
se je obrnil h gospe:

»Vi, gospa, imate mlade in čedne
služkinje, to mi je všeč, toda recite ji,
naj prinese kislh kumar.«

Ko je služkinja šala, da bi izvršila
povelje, jo je ustavil:

»Hej, a celo skledo, naj se ti ne
smili, ker to je za kosaške častnike.«

Nekaj trenutkov je vladalo molča-
nje, katero je prekinil podporočnik:

»Nikolaj Gavrilovič, nisem vedel,
da se vam tako hitro zvrtil.«

»Ah, ti moj brat, ljubi Aleksij Kiri-
lovič, jokaj še ti z mano, kajti zavrtela
se mi ni samo glava, ampak z njo tudi
srce.«

»Sem vedel,« se je zasmeljal, »da
imate mehko srce.«

»Ah, ti moj brat, ako bi ti videl go-
spodično,« pogledal je na hčer, »kako
krasna je v svoji jezi, izbulil bi si oči...
ot, gospodična, jaz sem vaš suženj, kar
hočete, storim.«

Obe ženski sta molčali, od žganja
sladkoginjeni poročnik pa je nadalje-
val:

»Ve se jezite, na kolenih vaju pro-
sim odpuščanja...«

»Nikolaj Gavrilovič, premagujte se
... vse je dobro, vse se sme, toda olika
se mora držati,« ga je opozarjal pod-
poročnik.

»Ti tepec... ali si odgnal kozake,
so dobili z nahaiko psuhati?«

»Naglal sem jih po povelju.«

»Ti si korenjak, daj mi vode.«

»Morda, gospoda, izvolita čaja? Mo-
ja hčerka dela izvrstnega.«

»Je pri vas, madame, čaj?... To-
rej dajte, kar sem!«

»Hiči bo takoj napravila čaja.«

»Torej naj ga napravi,« dovolil je
slednjič poročnik.

Vstala je in urno odšla.

»Ot, madame, kakšno je naše živ-
ljenje, niti hiše, niti žene, niti rodbi-
ne,« je zaplakal poročnik. »Živiš kot
pes, samo kar užiješ.«

»Da, da,« je pokimala z glavo.

»Norci, če vidijo oficirske unifor-
me, pa mislijo: ta gospod je srečen, v
človeku pa je polno grenkobe.«

»Nikar preveč ne pretiravajte, Ni-
kolaj Gavrilovič, saj je plača, so tova-
riši, lahko se pozabavati, poveseliti.«

»Tebi morda to zadostuje, Aleksij
Kirilovič, toda jaz, madame, sem libe-
ralen, humanitaren človek. Srce me bo-
li, če slišim jok, toda kaj se če, služba
je služba.«

Služkinja je prinesla dve čaji čaja
in ju postavila pred gosta, gospa pa je
dala sladkorja.

»Prosim, gospoda, pijta!«

»Hej, služkinja, vode!«

Prinesla je vrč. Poročnik je izpil

skoraj vse, pričelo se mu je kolcati, izpil
je čaj in prigriznil košček sladkorja.

»Ot, pa sem gotov,« je rekel s trez-
nejšim glasom, »toda madame, vaše
žganje je močno... a kje je vaša hčer-
ka?« je zaklical.

»Zaposlena je pri gospodarstvu.«

»Ej ne, zbežala je od naju, ker se
naju boji, torej bom pripeljal ptičico
nazaj.« Vstal je in šel proti vratom.

»Gospod, jo pokličem sama,« je re-
kla gospa, stoječ med vratmi.

»Ne verjamem vam, vi ste zviti na-
rod, zbežali bosta obe.«

»Toda verujte mi, da prideva.«

»Nikolaj Gavrilovič, premagujte se
vendar!«

»Norec!« je pogledal na njega za-
ničljivo, »ti ne poznaš Poljakinj, obeta
vse, dokler jo imaš, ko jo pa izpustiš,
pa takoj zbeži. O, so prebrisane... iz-
pustite me, madame, da ne bo nesreče,«
zaklical je jezno.

V tem trenutku je vstopil kozak, sa-
lutira! in rekel glasno:

»Sporočam udano, vaše blago-
rodje!«

»Kaj je?« je vprašal in stopil h ko-
zaku.

»Sporočim poslušno, da je prišel na-
čelnik deželne straže in čaka na vaše
blagorodje.«

SRBSKE IZGUBE.

Belgrad, 17. avgusta. (Izvirno.) Glasom dosedanjih podatkov je bilo v sedanji vojni lažje in težje ranjenih in obolelih okroglo 50.000 srbskih vojakov, ubitih in umrlih pa do 14.000. V obeh vojnah je bilo ranjenih in ubitih krog 600 častnikov, od tega 400 rezervnih.

X X X

DROBNE VESTI.

Belgrad, 17. avgusta. (Izvirno.) Ko se za demobilizacijo vrše potrebne priprave, in se deloma že izvaja ter se posamezne čete že vračajo v svoje garnizije, — se mnogi listi obračajo na vlado in jo opozarjajo na to, da se demobilizacija na Bulgarskem zavlačuje, kakor se zavlačuje tudi ratifikacija mirovne pogodbe. Listi opominjajo vlado, naj bo previdna in naj se varuje kakega novega bulgarskega iznenadenja (?).

Sofija, 17. avgusta. (A. T. B.) Grške čete, ki se zdaj iz Nevrokopa umikajo proti Drami, so zažgale mesto in okoliške vasi. V melniškem okraju so Grki zažgali vasi Kostenovo, Marnopolje, Kulata, Prapčeno, Vranjo, Spitovo, Svetivrač, Pelništa, Debrene, Ploski in Belica.

Belgrad, 17. avgusta. (Izvirno.) Za slovesen sprejem vojnih čet se delajo velike priprave v Nišu in Belgradu, kjer se pogosti 10.000 vojakov.

Belgrad, 17. avgusta. Jutri začne poslovanje srbsko-bulgarska komisija, ki ima določiti srbsko-bulgarsko mejo.

Belgrad, 16. avgusta. Kralj Peter je poslal ministrskemu predsedniku Pašiću in vrhovnemu poveljniku vojvodi Putniku prisrčna zahvalna priznavalna pisma in je odlikoval ministrskega predsednika Pašića z velikim kordonom orlova reda in vojvodo Putnika z velikim kordonom Karađorjevega reda, najvišjimi srbskimi odlikovanji.

Bukarešta, 16. avgusta. Tukajšnji ruski poslanik Šebeko postane najbrže poslanik na Dunaju.

Primorske vesti.

p Cesarjev rojstni dan. Danes, v ponedeljek ob 9. uri se je služila v baziliki sv. Justa v Trstu povodom cesarjevega rojstnega dneva slovesna peta maša, ki so ji prisostvovali zastopniki vseh uradov in vojaštvo. Ob dveh popoldne pa je dal cesarski namestnik Hohenlohe na krovu Lloydovega parnika »Gablons« velik banket, ki so se ga udeležili mnogobrojni odličnjaki. Ze v nedeljo zvečer je bil ves Trst slavnostno razsvetljen in ladje v pristanu vse v gali in zastavicah. — Nadvse impozantno se slavi cesarjev rojstni dan v Pulju.

p Vojaško poveljstvo v Trstu. Po cesarskem odloku je odložil poveljstvo pomorskega okrožja v Trstu viceadmiral vitez Rihard Kohen; prevzel pa je poveljstvo vojaške posadke v Trstu polkovnik-brigadir Alfred pl. Hinke.

p Toča v goriški okolici. V torek se prične uradna cenitev škode, ki jo je povzročila toča dne 7. t. m. po občinah goriške okolice.

p Karađorjević v Trstu. V soboto je prišel iz Pariza v Trst brat srbskega kra-

lja princ Arzen Karađorjević in se je nastanil v Excelsior Palace hotelu. V nedeljo ponoči je pa že odpotoval v Italijo. Princ Arzen je bil v vojni proti Turkom poveljnik srbske kavalrije.

p Pred vrati se mu je zastrupila. V Trstu se je šla zastrupiti v peto nadstropje pred vrata nezvestega zaročenca 23 let stara Marija Franko od St. Ruprta na Koroskem. Živela je že tri leta »kar tako« z uradnikom Henrikom Saizem od pomorske vlade in je imela z njim tudi otroka. Mož se je je pa potem naveličal in pustil, kar jo je zelo užalostilo. Najprej je nezvestega »ženina« prosila, potem pa mu je grozila in delala škandale. No, sedaj se mu je pa šla zastrupiti na prag.

p Samoumor krčmarice. V noči na petek je skočila v Sočo krčmarica Marija Mainardis iz Zagorja. Truplo so našli v soboto na levem bregu reke. Žena je bila zašla v denarne stiske, iz katerih ni videla nobenega izhoda.

p Železničarjeva nezgoda. Železniškemu strojniku Andreju Mikežu iz mariborske okolice sta v Gorici dva vagona, ki ju je sklepal, zdrobila nogo, katero je bil po neprevidnosti vtaknil med nju. Šele 28 let stari mož bo najbrže umrl.

p Vendar že! Občinski odbor v Trstu je sklenil predlagati polnoštevilnemu občinskemu svetu, naj poskrbi za kako kontrolo delovanja in poslovanja občinskih uradnikov v raznih službah. Prišel je namreč do spoznanja, da se vendar nekoliko preveč — krade.

p Radi boleznj je odstopil poveljnik c. in kr. mornaričnega okrožja v Trstu podadmiral vitez Kohen. Na njegovo mesto je cesar imenovan linijskega kapitana pl. Kru-delka.

p Pobegnil je iz Pulja trgovec s Puchovimi avtomobili Costa, zapustivši okoli 100.000 K dolga. Costa je laški podanik in jo je najbrže popihal v svojo domovino. Tudi njegov tihi kompanjon de Martino, istotako laški podanik, je hotel pobegniti v njegovo pravo domovino, toda policija je za njegov naklep še pravočasno zvedela in ga aretovala.

p Potopljena jadrnica. Blizu Pulja se je radi morskega viharja potopila neka soljo naložena laška jadrnica. Osem mož broječa posadka se je še v pravem času rešila. Potapljaljoči jadrnici je prišla ena vojna ladja in ena torpedovka na pomoč, a je navzlic temu ni bilo mogoče rešiti.

Prvi ljudski labor na Sveti Gori.

Na Sveti Gori še niso doživeli dneva, kakršen je bil letošnji Veliki Šmaren. Prvič, odkar divjajo v deželi politični boji, je bil sklican od moravske Kmečke zveze shod, ki je bil po številu udeležencev pravcati ljudski labor. Od blizu in daleč prihiti vsako leto počastiti svetogorsko Mater božjo na ta dan nebroj vernega ljudstva, letos je bil pa na val naravnost ogromen. In vsa ta množica se je zbrala po končanem cerkvenem opravilu pred župnijo ter zavzela ves obširen prostor pred župnijo in na širnem prostoru pred cerkvijo. Možje, mladeniči in žene, — vse je ostalo, da posluša poročilo svojega poslanca dr. Zajca.

Liberalci preté razbiti shod.

Vsled obširnih priprav za shod so postali liberalci zagorskih hribov sila nervozni. Zbral je tolpo razbijačev shodov znani apneničar Janez Taufer iz Zagorja. Kakih 25 nedoraslih mladeničev z rdečimi nageljini in viržinkami je tvorilo spremstvo, kakih 20 mož je pa predstavljalo liberalne kmete. S temi ljudmi pride na zborovališče in se postavi s svojim krdelom na levo stran predsedstva s trdnim namenom, da razbije shod. Z glavo pokoncu in ošabnimi koraki jo primaha Taufer k predsedstvu ter z zapovedujočim glasom komandira: »Jaz sem Taufer, zahtevam besedo; — če je ne dobim, ne garantiram, da se bo shod vršil.« Dr. Zajec je nato odgovoril, da bo že sam poskrbel, da bo na shodu red. Župnik Lovšin otvori shod, predsednikom se določi Janko Zajec, ki takoj podeli besedo dr. Zajcu. — Dr. Zajec: Veseli me ogromna udeležba. Prvič smo zbrani na Sveti Gori, da zborujemo in se pogovorimo o političnem položaju. Govornik obširno pojasnjuje namene liberalcev. Povsod, koder so prišli liberalci do moči, so najprvo uprizorili divjo gonjo proti katoliški Cerkvi. Ločiti hočejo tudi pri nas Cerkev od države. Postavo hočejo, po kateri bi katoliška Cerkev imela manj pravic kakor kako liberalno društvo. Liberalci imajo svoje pojme o katoliškem zakonu. Odrakajo mu svetost in se boré za razdružljivost zakona. Če se to zgodi, so posledice grozne. To, kar hočejo liberalci, ne pomeni nič drugega kakor svobodna ljubezen. (Taufer: Ni res!) Ker Taufer ne verjame, mu moram pomagati do vere z zgledom. Včeraj sem rešil prošnjo neke matere, da bi deželni odbor njeno hčerko oddal na deželne stroške v Lichtenthurnov zavod. Mati toži v prošnji, da oče, ki je znan oznanjevalec svobodne misli, ni še ničesar storil za svojega nezakonskega otroka in da tudi ne verjame, da bo hotel v bodoče kaj dati. Taufer kriči: Lažete! Ime povejte! Ker Taufer želi, mu moram moža imenovati. Ko sliši Taufer ime čestitega svobodomisla, postane bled kot smrt in pol ure ni znal več nobenega medklica napraviti.

Dr. Zajec nadaljuje in opisuje gospodarsko delo liberalcev. Nikoli niso napravili kake postave, ki bi bila kmetu koristna. Z Nemci zvezani so imeli vso moč v rokah, a ko smo razbili grdobijo te nemško-slovenske zveze, smo prevzeli deželo vso zapuščeno in zanemarjeno, kakor da so jo opustošili sovražniki. Ničesar niso napravili, pač pa je cvetelo oderuštvo, da je bilo groza. Nikoli ni propadal kmečki stan tako, kakor v liberalni dobi. Vsak dan je pel boben, vse je bilo v rokah liberalnih magnatov. Naša stranka je nastopila in začela rešilno delo. Ustvarila je združništvo. Liberalci so pa besneli. Preganjali so vsakogar, kdor se je posvetil delu na polju združništva. Ko so pa videli, da ne morejo zatreti razvijajočega se združništva, so sami začeli snovati posojilnice. Ali pri tem so se urezali. Samo pri »Glavni posojilnici« so napravili tri milijone deficita. Sedaj se pa hodijo jokati v deželni odbor in prositi pomoči. Zato kličem kmetom: Proč od liberalcev, dokler je čas!

Liberalcev edina naloga je ta, da ovirajo naše delo za kmeta. Lovski zakon so obstruili. Več pravic privoščijo zajcu, kakor kmetu. Upirali so se izpremembi občinskega volivnega reda. (Taufer: Je zanič!) Dr. Zajec: Izvrsten je. — In cestni zakon! Tako zanemarijene dežele glede cest ne pozna svet, kakor je Kranjska. Zlasti litijski okraj! Ceste so take, da bi se kože ubile na njih. Po novem cestnem zakonu bomo lahko v velikem štilu gradili ceste in odpravljali klance. Liberalci so se ljuto borili proti cestnemu zakonu. »Vse hočete kmetu stlačiti v žep!« Tako so tarnali. Pa prihajajo potem med vas, rekoč: »Mi vas ljubimo!« (Taufer: Kaj pa se Vi kot medicince razumete na kmečke reči? — Dr. Zajec: Vsaj toliko kot Vi, Taufer, ki apno kuhate!)

Nato govori dr. Zajec o liberalni lažeh, ki jih trosijo o stranki in njenih voditeljih. Zlasti voditelje so vzeli na piko, dr. Šusteršiča in dr. Kreka. Govornik obširno razloži vse grdobije liberalne stranke in drastično opiše nizkoten način tega boja. Brezmejno ogorčenje se je polotilo ljudstva, ko so videli liberalce razkrinkane. Urnebesni živio-klici in gromovito ploskanje se razlega vselej, ko dr. Zajec imenuje imena naših voditeljev. Liberalci so poparjeni umolkli.

Iz vsega, kar smo danes čuli, povzemimo nauke. Liberalizem je za nas nekaj tako škodljivega, da ga moramo pobijati z vso silo. Liberalci nimajo nobenega sredstva, kakor laž, s katero hočejo nas premagati, da bi v naši deželi zopet zavladali liberalci!

Ko dr. Zajec konča, predlaga župnišča resolucijo, v kateri se izreka zaupanje dr. Šusteršiču, dr. Kreku in dr. Zajcu. V tem trenutku zaorijo živio-klici in gromovito ploskanje se razlega s Svete Gore. Nato se shod po triurnem zborovanju zaključuje. Taufer pride k predsedstvu in želi besedo. Dr. Zajec mu pravi: Kar govorite, kolikor hočete. Mi smo svojo nalogo končali.

Na Sveti Gori pa se bo vsako leto vršil na dan 15. avgusta ljudski tabor,

Kranjsko-koroška avtomobilna tekma.

Zmagovalec iz Ljubljane.

Avtomobilni šport, ki zavzema v športnem svetu danes eno glavnih vlog, začel se je tudi v naši deželi razvijati in tekma, ki se je vršila zadnje dni minulega tedna, daje zagotovilo, da se bode tudi avtomobilni šport na Kranjskem uspešno razvijal. Predpisi tekme so bili zelo strogi, tudi vremenske razmere ostrašile so marsikaterega, tako da je od 22 prijavljenih vzbov prišlo na start 16 tekmovalcev. Na praznik Velikega Šmarna ob 6. uri zjutraj so odhajali vzbovi iz Celovca čez strme ovinkne Jezerskega vrha, skozi Kokresko dolino proti Mengšu ter od tam obrnili svojo smer proti Celju. Iz Celja vodila je progna na Radeče, kjer so bili tekmovalci na gradu Weixelstein od gospoda pl. Gutmannsthalja sijajno sprejeti in pogoščeni. V velikanskem parku napravljeno so bili slavoloki in s cvetkami ozaljšane mize so nudile tekmovalcem izbornen prigrizek. Damam, ki so se udeležile vožnje, je poklonil gostoljubni

»Povej mu, da se sedaj tukaj zabavam in hočem prenočiti v dvoru, naj počaka v gozdu, ali pa pride sem ... vi, madame, dovolite, kaj?«

»Dobro.«

»Ej, Nikolaj Gavrilovič,« opozoril ga je podporočnik, »to je vendar načelnik.«

»Ili, hudič naj ga vzame.«

»Toda on ima višjo šaržo.«

»Civilno šaržo,« se je nasmejal zaničljivo, »jaz pa poveljujem pol stotniji.«

»Ej, pazite dobro.«

»Boš šel z mojim poveljem,« je zakričal na kozaka, ko je pa ta izginil, »a vi, podporočnik, ne mešajte se v moje naredbe, tu poveljujem jaz, ne vi. Ste razumeli?«

»Da, gospod poročnik!«

»Kje je pa, madame, vaša hčerka?«

»Pride takoj.«

»To je dobro, sedite, madame, kaj pa vina imate?«

»Tako velim prinesiti,« vstala je s sedeža.

»Ostanite, madame, kadar pride hčerka, pa vi odidete,« je zapovedal.

Sam je težko sedel na stol, napil se vode in prižgal cigareto.

»Aleksij Kirilovič, ot, radoveden sem, če sta Bezuh in Balik našla puntarje?«

»Hm ... ako bi našla, bi bil že raport.«

»Imaš prav ... in čemu je prišel načelnik stražnikov? Ko smo obdali zločince, nagnali jih v past, nam jih hoče on vzeti in potem bo on dobil red. Ah, kakšen je ta padlec!«

* Podlež.

»Ee, ne damo se mu.«

»Glavo mu razbijem, a ne dam,« je zaklical ter s pestjo udaril po mizi.

Izpil je ves čaj in prižgal novo cigareto.

»Madame, vaše hčerke ni?«

»Tako pride.«

»Menda se šalite, toda z menoj, madame, se ni dobro šaliti ... grem ponjo,« skočil je na noge in preden se je gospa približala, je pritisnil za kljuko.

Vrata so bila zaklenjena s ključem. Pogledal je srdito na gospodinjino in zaklical:

»Vsa vrata razbijem, hišo prekucnem, toda mora priti sem, in pričel je tresti za kljuko.

V tem je vstopil kozak.

Sporočam poslušno, vaše blagorodje.«

»Kakšen hudič?« vprašal je z zamolklim glasom.

»Povelje!« in izročil je pismo.

»Daj, tepec!«

Naglo je raztrgal ovitek in prečital. Polagoma je njegov razburjen obraz dobil spet navadne poteze, se pomračil, z roko je potegnil po brkah in zapovedal:

»Vrni se, konje imej pripravljene,« a k tovarišu obrnjen je dejal: »Veš, Aleksij Kirilovič, nov pohod. Piše mi naš esaul, naj se vrnemo in pustimo samo stražo, ako je treba, ker gremo.«

»Kam pa?« se je začudil.

»Hm ... morda je poljska vstaja ... morda pa gremo nad Avstrijake ... o, že je pozno,« pogledal je na zahajajoče sonce in potem je stopil k vratom pred sobe in zaklical: »Služkinja, kje so naši konji?«

Popravil je uniformo, poiskal fura-

žerko in potem se je približal gospodinji:

»Hvala vam, madame, od srca za dobre besede, za krepčilo in za vašo gostoljubnost. Daj Bog, da bi zamogel povrniti in vas sprejeti pri sebi. Ostanite zdravi, madame, in vaša hčerka, ot, žal, da se ne morem od nje posloviti,« slavna z nje krasavice!«

Ponudil ji je svojo roko, a gospodinja mu je podala svojo jako urno, vesela, da se je iznebila gostov.

»Tudi jaz, madame, se vam zahvaljujem za milo gostoljubnost. Gotovo se bomo v kratkem zopet videli na mojo veliko radost, kajti v vasi kar roji zločincev. Torej na milo svidenje, madame!«

Oba sta se poklonila, skočila na konja in v hitrem teku odrinila proti gozdu.

Komaj da sta bila med drevjem, kar sta zagledala koleselj in na njem načelnika deželne straže.

Poročnik, ki je imel čas, da se je streznil, je skočil k njemu in zaklical s presrečnim glasom:

»Pozdravljeni, pozdravljeni, Foma Aleksandrovič, ot, hitel sem k vam.«

»Ne govorite neumnosti!« je oni odvrnil ostro.

»Ej, Foma Aleksandrovič, ali ste tako resno vzeli moje besede? Človek je utrujen s pota, napil sem se nekoliko in sem govoril neumnosti, Bog ve, kaj? Ali je to kaj čudnega?«

»Toda vendar od kozaka tak odgovor!« je rekel z mehkejšim glasom.

* Vojaška kapa.

* Krasotica.

»Če sem pijan, sem pijan, pa glavo odreži, ne pomnim. Oprostite mi, Foma Aleksandrovič.«

»Hm ... razumem, naj torej bo, toda drugi ne pozabite, s kom imate opraviti.«

»Zaklinjam se pri Bogu, po pijansko, a priča je podporočnik.«

»Čista resnica!« je potrdil ta.

»In kje sta bila?« vprašal je sedeč na koleslju.

»Pri neki vdovi, v dvoru.«

»Ho, ho, ona ni kar tako,« je rekel načelnik, »tri vasi so imeli, dvor, kočije, služabnike ... toda rajni Zvelevič se je zapletel v propagando, moral je v ječo, premoženje se je stopilo, sin je izginil in ostala ji je edina hčerka.«

»Saj sem takoj zapazil, da je to dama, skoraj kot generalova.«

»Zdaj je priprosto pri nji, toda to je rodbina ... in vidva sta pri nji pila?«

»Pogostila naju je, kako bi mogla odreči?«

»Hm ... to je res.«

»No, gospod poročnik, vrnite se k meni, dobil sem povelje.«

»Vem o njem,« in rekel je obrniti konje proti gozdu.

»Že?« se je začudil poročnik.

»Esaul mi je pisal, da bi vaše kozo zamenjal s stražniki.«

»Tako? No, ako je povelje, je pove-lje. Mi smo jih nagnali, a vi jih boste vjeli.«

»To je še vprašanje,« je rekel načelnik, »dvomim, če so v Zakaranem močvirju, najbrže so se izmuznili ob strani, ker je to prebrisano ljudstvo.«

»Tako! zvemo,« je rekel poročnik.

(Dalje.)

grasčak šopke cvetlic. Po enournem odmoru nadaljevali so avtomobilisti svojo progo, nebo se je zopet pooblačilo, dež in toča je padala po glavah že tako utrujenih vozačev, kar jih pa ni ostrašilo; vozili so naprej ter dospeli ob 6. uri zvečer v našo Ljubljano in garazirali pred hotelom »Union«. Na večer je priredil Kranjski avtomobilni klub pod vodstvom podpredsednika barona Liechtenberga in V. Majdiča na čast udeležencem pozdravni večer, katerega so se poleg vseh tekmovalcev udeležili: kot zastopnik vlade gosp. dvorni svetnik grof Chorinsky, za deželo gospod deželni odbornik dr. Evgen Lampe, po veljnik tukajšnje divizije podmaršal Kusmanek, za mesto podžupan gospod dr. K. Triller, za Deželno zvezo za tujski promet podpredsednik in ravnatelj dr. F. Papež. Pristrčno brzojavko je poslal g. deželni glavar dr. Ivan Susteršič, ki je bila med splošnim odobravanjem vzeta na znanje. Pri sprejemu je svirala vojaška godba 27. pešpolka in so se pri zvokih godbe pogovarjali tekmovalci o prestanih štrapacali. V soboto zarana zjutraj nadaljevala se je vožnja po gorenjski cesti na Škofjo Loko, čez divno Poljskano dolino čez strme ride Cerknškega hriba ob neštevilnih ovinkih deroče Bače, Tolmin, Kobariid, Bovec. Naravna krasota je očarala udeležence. Strmine Predela so se pričele, le počasi so se pomikali avtomobilji z zamolklim ropotom motorjev, da je odmevalo od skalovja. Veličastno so se dvigale na levi strani vrhovi naših laških sosedov, a čimbolj smo se bližali Predilskemu prelazu, tem lepša je postajala slika mogočnih Julijskih planin pod vodstvom sivega Mangarta. Nad nami pa se je lesketalo Rabeljsko jezero v vsej svoji lepoti. Prestopili smo koroško mejo in avtomobili so pihali po ljubki Ziljski dolini proti Beljaku, mimo ličnih koroških gradičev ob obrežju živahnega Vrbskega jezera v koroško stolico Celovec. Zadnji dan imeli so tekmovalci krasno vreme ter končali vožnjo pri najboljšem razpoloženju. Od kranjskih avtomobilistov dospeli so na cilj g. dr. Karl baron Born, Demeter Majdič in Oton Wolf (tvrda Pavel Čamernik iz Ljubljane), ki je brez vsake kazni dovršil vožnjo in ima avspicijo na prvo in častno darilo. Gospod lekarnar Sušnik, trgovec Kregar sta imela med vožnjo defekte. Od koroških tekmovalcev dospelo je na cilj šest vozačev, od katerih imajo štirje kvalifikacijo za darila. Vodstvo tekme je imel g. vitez Gutmannsthal, za Kranjski avtomobilni klub pa g. inženir Krenner in Schmitt. Celi vožnji je vozil naprej kot vodstvo tekme voz g. podpredsednika Vinka Majdiča. V Celovcu je priredil Koroški avtomobilni klub prijateljski sestanek v hotelu »Avstrijski car« in so se istega udeležili podpredsednik Vinko Majdič z rodbino, baron Born, baron Suttner, baron Bouton, baron Schwarz ml. in vsi udeleženci Kranjskega in Koroškega avtomobilnega kluba. Pohvalno je omeniti okrajna glavarstva, ki so skrbela za cestni red in se vsled tega ni pripetila nobena nesreča. Edino voz koroškega predsednika pl. Gutmannsthala je imel v Vižmarjah malo nezgodo z nekim voznikom, ki pa ni imela nobenih posledic. Klasifikacija vožnje bo sestavljena v Celovcu in se bodo imena zmagovalcev pozneje naznanila. Deželnemu glavarju g. dr. Susteršiču so poslali udeleženci v Toblah brzojavne pozdrave.

ODPUST REZERVISTOV Z JUŽNE MEJE.

Dunaj, 17. avgusta. Tu se ostro kritikuje dejstvo, da vojaška uprava, ki odpušča rezerviste, pridružuje v svrhu nadaljnega ojačenja kompanij nadomestne rezerviste letnika 1912, ker je to nepravilno.

K odpuštu rezervistov je vojno ministrstvo izdalo še naslednje odredbe: Vsi v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji razmeščeni pehotni bataljoni imajo moštvo posameznih stotnjikov znižati na 120 mož. Vsi rezervni gašisti in aspiranti ter kadetni aspiranti, ki so bili v svrhu delne dopolnitve armade poklicani v aktivno službo in so bili začasa krize že štiri tedne in več v aktivni službi, sicer pa po 14 dnevni aktivni službi, — se prestavijo v neaktivno razmerje in odpuste. Aktivna službena doba, ki ni trajala več nego 28 dni, se jim zaračuna za eno orožno vajo; kar so služili čez 28 dni, se jim zaračuna v drugo orožno vajo; kdor je pa bil v aktivni službi nad dva meseca, je oproščen vsake nadaljne orožne vaje. Rezervnim gašistom, ki so služili štiri tedne in več, vendar pa manj kot osem tednov, se ta čas zaračuna za eno orožno vajo; tistim, ki so služili osem tednov in dalje, se aktivna služba zaračuna za dve orožni vaji.

LETOS BODO LE MALE VAJE.

Dunaj, 18. avgusta. Vojaške vaje se bodo letos zelo omeile. Razun par večjih

vaj se bodo vršile splošno samo polkovne vaje.

ČEŠKI NEMCI RADIKALNI.

Komotov, 18. avgusta. Včeraj so tu zborovali zaupniki nemških strank na Češkem, ki so storili jako radikalne sklepe. Poslanci Pacher, Wolf in Lodgeman so govorili o političnem položaju. Wolf je izjavil, da namerava vlada ojktrirati tudi novi volivni red. Zaupniki so sklenili pozvati poslance Grossa, da skliče sejo nemške nacionalne zveze, da se vidi, hoče li zveza češke Nemce podpirati ali ne. Sklenilo se je, da imajo Nemci v parlamentu začetni z najostrejšo obstrukcijo. Ostro se je grajala tudi zunanja politika in odreklo grofu Berchtoldu zaupanje. Protestiralo se je nadalje proti konfiskacijski praksi in zahtevalo, da grof Thun odstopi.

KONSUM PIVA NA ČESKEM.

Praga, 17. avgusta. Konsum piva na Češkem je zadnji čas za 40% padel. Deloma je temu vzrok hladno vreme, deloma nova naklada na pivo.

ČEŠKI DEŽELNI URADNIKI.

Praga, 17. avgusta. Češko avtonomno uradništvo je na velikem shodu protestiralo proti kršitvi deželne avtonomije.

KOLERA.

Sarajevo, 17. avgusta. Mestni okoliš Brčko in 10 km oddaljena vas Ostra Luka sta od kolere inficirana. V Ostri Luki so za kolero umrle štiri osebe. V Hanu Bula-tovci je za kolero zbolelo šest oseb, ena je umrla. V okolici Gornje Tuzle sta se zopet pojavila dva slučaja, eden s smrtnim izidom. V Gračanici se je konstatiral en slučaj.

Sarajevo, 16. avgusta. Kolera se zelo razširja. Tudi v zvojniškem okraju kolera napreduje. V Bosanskem Brodu se potniki preiskujejo. Dozdaj je umrlo v celi Bosni nad 20 oseb. Pojavil se je tudi pegasti tifus.

Zagreb, 17. avgusta. (Oficijelno.) V Prugah pri Zemunu je 9letna deklica obolela na kolero, za njo pa še štiri druge osebe. V Martincih pri Mitrovici sta oboleli dve osebi. V Novem Sadu na Ogrskem se je konstatiral en slučaj kolere.

Bukarešt, 17. avgusta. Kolera se zelo razširja. Dozdaj je nad 1000 oseb umrlo.

ZAGREBSKA POLICIJA.

Budimpešta, 17. avgusta. Konfiskacija cesarjeve brzojavke kralju Karolu v »Obzoru« je povzročil nek pregoreči subalterni policijski uradnik.

GENERAL CANEVA NA DUNAJU.

Dunaj, 17. avgusta. General Caneva, osvojitelj Tripolisa, zdaj zborni poveljnik, bo v ponedeljek prisostvoval povišanju kadetov v častnike v vojaški akademiji v Mödlingu, v kateri je tudi Caneva svojčas bil vzgojen.

ANGLEŠKI POSLANIK NA DUNAJU.

Dunaj, 17. avgusta. Govori se, da bo za angleškega poslanika na Dunaju namesto sir Cartwrighta imenovan najbrže madridski poslanik Bunsu.

STROŠKI ZA MOBILIZACIJO V RUSIJI.

Peterburg, 18. avgusta. Stroški za mobilizacijo povodom lanske krize znašajo okoli 390 milijonov rubljev.

BEBLOV POGREB.

Curih, 18. avgusta. Beblovo truplo so včeraj tukaj vpepelili. Udeležba pri ceremoniji je bila velikanska. Od avstrijskih sodrugov sta pri krematoriju govorila Renner in David.

PAPEŽ CESARJU VILJEMU.

Rim, 17. avgusta. Sveti oče je naslovil na cesarja Viljema jako pristrčno pismo.

ANTIMILITARIZEM V FRANCIJI.

Pariz, 18. avgusta. Pri mirozovu so se zopet vršile obsežne antimilitaristične demonstracije. Gardiste je sprejela množica s streli iz revolverjev. Nemiri so trajali do popolnoči.

NA DALJNEM VZHODU.

Peterburg, 17. avgusta. Japonska je sprico revolucije v Kitajski baje Rusiji predlagala delitev Mandžurije.

Sairusu, 17. avgusta. (Uradno.) En ruski bataljon je odkorakal v Šarasume v Mongoliji.

GROZEN ČIN.

Dunaj, 18. avgusta. Včeraj je prišla na obisk k gardnemu stotniku Viljemu Eisenkolbu v gardno vojašnico na »Mariahilferic« ogrska grofica Roza Bolca, ki je zivela z njim v intimnih odnosih. Stotnikov sluga Rajko Jakobovič, 23 let star, znan po svoji nagli jezi, je bil razkačen, ker vsled tega obiska ni dobil prostega izhoda. Zato plane z revolverjem v sobo in grofico s strelom v srce ustrelil in rani tudi stotnika samega. Stotnik je imel še toliko moči, da je na slugo enkrat ustrelil. Zdajci pride v sobo četovodja Franc Theimer, katerega sluga tudi nevarno obstrelil. Vse skupaj je padlo 12 strelcev. Sluga končno skoči iz okna, ki leži v tretjem nadstropju, na dvorišče, kjer težko pobit obleži. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je danes zjutraj umrl.

SAMOUOMOR GROFICE TARNOVSKE.

Peterburg, 17. avgusta. V vlaku, ki vozi v Kiev, so našli obešeno znano grofico Tarnovsko, ki je bila svojčas v Benetkah obdolžena umora grofa Komarovskega.

ČIN BLAZNEGA.

Valencia, 18. avgusta. Nek blazni človek je streljal med množico, ki je korakala v procesiji v čast Mariji in ranil 12 oseb.

NESREČA V GORAH.

Krakov, 17. avgusta. Turist Jožef Hohmann iz Nemčije je na Poljskem Sedlu v Visoki Tatri padel v brezno in se ubil.

Položaj v Bulgariji.

(Izvirni dopis.)

Po miru.

Dnevno povelje carja Ferdinanda ob demobilizaciji bulgarske armade je veren izraz sedanjega razpoloženja v Bulgariji. Vsak Bulgar smatra sedanji mir za velikansko nasilje in krivico, ki izživa željo po maščevanju. Ves srd bulgarskega naroda se obrača proti zunanjim bulgarskim sovražnikom. Prerokovanja o bližnji revoluciji v Bulgariji so se izkazala kot neutemeljena. Bulgari smatrajo, da se pravi sovražniki Bulgarije in pravi krivci sedanje nesreče nahajajo zunaj Bulgarije. Zato se bodo v sedanjih nesrečah kolikor mogoče združile vse bulgarske stranke v delu za rešitev domovine. Ne notranja revolucija, ampak notranja konsolidacija in okrepitev bo posledica sedanje nesreče. Poloficiozni »Mir« piše, da je sedanji mir Bulgariji napravljen krivico, ki je Bulgarija ne more nikoli pozabiti. Toda bulgarski narod ne pozna obupavanja. Bulgarija je najmlajša balkanska država. V 35 letih svojega svobodnega razvoja je bulgarski narod pokazal, da je najtreznejši, najmarljivejši in za življenje najposobnejši narod na Balkanu. Tak narod ne more propasti in upa, da bo slejaliprej dosegel to, česar mu sosedi zdaj niso pustili.

Grška armada v pasti.

Položaj bulgarske armade po tukajšnji sodbi nikakor ni bil tako obupen kakor se je pisalo v inozemstvu. Velikokrat so inozemski časopisi pisali, da je armada generala Ivanova v kritičnem položaju ali celo, da je že zajeta. A v Bulgariji se naglašja, da je general Ivanov medtem, ko se je spretno umikal, Grke naposled skozi sotesko Kresna zvabil v nastavljen past. Bulgari so se v središču pri Džumaji umaknili, a na obeh krilih so uspešno prodirali ter grško glavno armado obkroževali. Ko je bil mir že zagotovljen, je general Ivanov sporočil: »Med premirjem se je grška armada v dolini Strume začela naglo umikati. Grki so premirje izrabili, da se rešijo iz skrajno kritičnega položaja, v katerem so se nahajali ob začetku premirja. Ako bi se bila vojska nadaljevala še en ali dva dneva, bi bila grška armada popolnoma obkrožena in ne bi mogla uiti katastrofi. Grki po težavnih potih hitijo skozi sotesko Kresna, da se pred koncem premirja rešijo iz železnega obroča. Zato so bili Grki tako hitro pripravljeni skleniti premirje; sicer bi bili gotovo radi prodirali v Bulgarijo. Jasno je torej, da je morala Bulgarija skleniti poniževalen mir le vsled zahrbtnega napada in pritiska Rumunije.

Grška grozodejstva.

Bulgari so v zadnji vojski častnikarstvo preveč zanemarjali. To so izrabili Grki in Srbi ter Evropo poplaval s klevetami proti bulgarskemu narodu in armadi. Uradna bulgarska poročila šele sedaj podrobneje poročajo o srbskih in grških grozovitostih. Posebno strašna so bila grška grozodejstva. Vsak površen poznavalec bulgarske zgodovine se lahko spomni, da so Grki v zvezi s Turki cela stoletja izkušali uničiti bulgarski narod. Ob koncu 18. in v prvi polovici 19. stoletja so Grki veliko bolj barsko zatirali Bulgare kakor pa Turki. Grški patriarhat je hotel zatreti vse ostanke bulgarske narodne kulture in literature. Prvi bulgarski patrioti so pomrli v turških ječah in v grških samostanih, kamor so jih zapirali fanarioti; mnogi bulgarski domoljubi so bili v ječah od Grkov zastreljeni. V zadnji vojski so Grki sistematično morili in uničevali vse bulgarsko. To dokazujejo pisma grških vojakov, katera so dobili na zaplenjeni grški pošti v Razloznu. Grški vojaki in častniki pišejo, da so na povelje svojih poveljnikov povsod požigali bulgarske vasi in klali bulgarsko prebivalstvo. Bulgarski časopisi prinašajo fotografirane odtise te pisem. »Mir« še enkrat pozivlja londonski balkanski komitet, da stvar preišče in razkrinka klevetniškega grškega kralja. Glavni stan bulgarske armade poroča, da so Grki požgali 71 čisto bulgarskih in nekoliko kucovlaških vasi. Največ vasi, namreč 26, je bilo požganih v okolici Kukuša. Torej so Grki že več dni pred Seresom sistematično požigali in klali vse bulgarsko prebivalstvo.

(Pisma slovenskih usmiljenk iz Macedonije potrjujejo, da so Grki sistematično klali vse bulgarsko prebivalstvo in poži-

gali bulgarske vasi. Poklali so sploh vse Bulgare, ki niso pravočasno zbežali, tudi žene in otroke. Opomba prevajalčeva.)

Ta dejstva globoko vplivajo na bulgarski narod in kličejo vse domoljube k složnemu delu za rešitev in napredek Bulgarije.

Dnevne novice.

+ **Triinosemdesetletnico življenja** praznuje danes naš cesar Franc Jožef. Čustvom neomejene udanosti in radosti, da je cesar dosegel tako visoko število let, se ob tej priliki pridružuje tudi vsikdar zvesti slovenski narod. Zlasti so vsi avstrijski narodi svojem cesarju hvaležni, da jim je ohranil dragoceni mir, ki je porok blagostanja in napredka naše domovine. Bog živi in ohrani sivolasega vladarja še dolgo v srečo in dobrobit avstrijske monarhije!

+ **Izobraževalnemu delu S. K. S. Z.** bo na katoliškem shodu v prvi vrsti namenjen ponedeljek, dne 25. avgusta. Takrat v veliki dvorani »Uniona« cel dan zboruje odsek za krščansko izobrazbo. Prosimo vse voditelje naših izobraževalnih društev, da se teh posvetovanj gotovo udeležijo. Zastopano naj bo vsako naše izobraževalno društvo. V osrednji pisarni katoliškega shoda se bodo tudi dnevne karte za ponedeljek po 1 K. Te karte po 1 K se bodo lahko dobivale tudi še v ponedeljek, dne 25. avgusta v »Unionu«.

+ **Dnevne karte za katoliški shod.** V dneh 25. do 27. avgusta se bodo za one udeležnike, ki ne bodo mogli udeležiti se katoliškega shoda vse dni in bodo v Ljubljani samo en dan, dobilo pred »Unionovo« dvorano tudi dnevne karte za priredbe katoliškega shoda. Te karte bodo za en dan po 1 K, za dva dni po 2 K. S tako karto so plačane za udeležnike vse priredbe dotičnega dne. Po pošti takih kart ni treba naročati, dobil jo bo vsak v pisarni pripravljalega odbora, ki bo takrat poslovala pred veliko dvorano »Uniona«.

+ **Pri osrednjem odboru naročene vstopnice za katoliški shod** so na deželo že razposlane. Dobili so vstopnice vsi, ki so vstopnice plačali osrednjemu odboru. V Ljubljani čakajo samo vstopnice, ki pridejo v pošte za udeležnike eventualnih posebnih vlakov iz Brežic in Reke. Do jutri se vprašanje teh vlakov reši, nakar se tudi te vstopnice takoj razpošlje. Ob veliki množici oglašencev se je morda pripetila kaka poma, ki naj se takoj javi osrednji pisarni. Vsak udeleženec slavnostnega spreveda in shoda mora imeti vstopnico!

+ **Udeležnikom slavnostnega spreveda katoliškega shoda.** Vse udeležnike slavnostnega spreveda katoliškega shoda lepo prosimo, da natančno prečitajo spored slavnostnega spreveda, ki je bil priobčen v zadnjem »Domoljubu« in v sobotnem »Slovincu«. Vsaka skupina naj natančno pazi na svoje zbirališče, kjer naj bo točno ob naznanjeni uri. Zastave posameznih skupin naj bodo tudi vse točno na svojih zbirališčih. Prosimo vse odbornike naših društev in sploh vse udeležence, naj se povsod hitro uvrste v vrste po šest in šest oseb v eni vrsti. Izjema je samo pri narodnih nošah, kjer se bo stopalo v poljubnih vrstah. Na Kongresnem trgu morajo vsi udeleženci ostati v svojih skupinah, da se potem pravilno more razviti odhod.

+ **»Hrvat« o hrvaško-slovenskem katoliškem shodu.** Osrednje glasilo vrhovne uprave stranke prava za vse hrvaške dežele, »Hrvat«, prinaša v številki od četrta (14. avgusta) uvodni članek o hrvaško-slovenskem katoliškem shodu. Med drugim pravi: Ta shod bo veličastna manifestacija katoliške in narodne zavesti plemenitega slovenskega naroda in obenem posvetitev hrvaško-slovenskega narodnega bratstva. Odnedaj so Hrvatice in Slovence tesno vezale vezi jezika, krvi in skupnih narodnih in verskih koristi. In nikdar v vseh časih se Slovenec ni izneveril Hrvatcu, marveč je zvesto stal ob njegovi strani v žalostnih in veselih dneh. Že v času, ko je junaški vojvoda posavske Hrvatske, Ljudevit, napel vse narodove sile, da zruši jarem tujega nasilnika, se je v njegovih vrstah boril cvet slovenskega plemena iz korotanskih planin. Ob turškem navalu, v glasoviti bitki pri Sisku leta 1593., ko je bila zlomljena in nazaj potisnjena turška sila pod Hasan-pašo, so se s hrvaškim banom Tomom Bakač-Erdödyjem in njegovimi junaki ramo ob ramo borile kršne čete čvrstih Slovencev iz sredine Kranjske pod vodstvom grofa Auersperga. In za časa ilirskega gibanja so nam Slovenci dali Majerja, Davorina Trstenjaka in nepozabnega Stanka Vraza. Vse te spomine nam osveži katoliški shod v Ljubljani. Na tem shodu bo slavila svoje slavlje dvojna misel: katoliška in slovensko-narodna. Verni slovenski narod je iskreno vdan svoji duhovščini, ki je izšla

iz njega samega ter se povsem posvetila delu za njegov blagor. V skrbi za njegovo moralno vzgojo na verski podlagi ni zane-marila niti njegove svetne izobrazbe in mu posvetila vse svoje obsežno znanje. Delovala je na znanstvenem in gospodarskem polju in vztrajno in dosledno izvedla njegovo gospodarsko organizacijo. Potom družbe sv. Mohorja in svojih ljudskih listov je dosegla, da se more danes maloštevilni slovenski narod šteti med najizobraženejše in najnaprednejše narode v habsburški monarhiji. Slovenska duhovščina je prepojena z duhom pravega katoličanstva, ki je odlikoval duhovščino irskega naroda. Zato ni čudno, da se je takorekoč celokupni slovenski narod zbral krog nje in krog odličnih svetnih ljudskih voditeljev v S. L. S. Stranka prava sicer ni verska stranka, vendar je prvič res, da jo v velikem delu tvorijo možje, ki imajo sami pozitivno katoliško versko prepričanje, drugič je pa njena dolžnost, da kot narodna stranka računa s pozitivnim dejstvom, da pretežni del hrvaškega naroda pripada katoliški veri ter brani in podpira tudi verske koristi svojih katoliških pristašev. S tega stališča stranka prava iskreno pozdravlja najnovejšo manifestacijo katoliške in narodne misli naših bratov Slovencev. — Tako sodi »Hrvat« o tej katoliški manifestaciji, katero imenuje »Slovenski Narod« »strankarsko-politično prireditve« samo zato, da ni treba liberalcem izkazati nasproti gostom katoliškega shoda dolžnosti gostoljubja.

— Zborovanje hrvatskih in slovenskih katoliških učiteljskih abiturientov za časa katoliškega shoda v Ljubljani bo dne 25. avgusta v dvorani glasbenega društva »Ljubljana« s sledečim sporedom: Dopoldne referati: O religioznem i nacionalnem odgoju u pučkoj školi (referira tov. abiturient M. Vunič, Arbanasi, Dalmacija). Sola-delavnica (referira tov. abiturient R. Pečjak, Ljubljana). Učiteljica — socialna delavka (referira tovarišica abiturientka Adolfin Simšič, Gorica). — Opoldne skupno kosilo v Rokodolskem domu. — Popoldne sledi referat: Naši cilji in vzori. Namen in pomen našega organiziranja (referira tov. abiturient Bevk, Gorica). Sledi prost razgovor o temi tega referata. Na to zborovanje so vabljeni v prvi vrsti vsi učiteljski in učiteljske, dalje učitelji in učiteljice ter sploh vsi prijatelji katoliškega učiteljskega naraščaja.

— Občinski zastop občine Trebeljevo pri Litiji je v svoji seji dne 12. avgusta enoglasno izrekel zaupnico deželnemu glavarju dr. Ivan Šusteršiču, mu čestitil k petdesetletnici ter obsodil nizkotne napade na njegovo osebo od strani liberalnih časopisov.

— Stara struja na Goriškem za vzdrževanje razkola. »Gorica« piše z dne 16. avgusta sledeče: »Proč s kuratelo! K »Slovenčevemu« članku »Goriške volitve« se moramo še enkrat vrniti, ker daja nekako direktivo, kako naj se odselej ravna pristaši S. L. S. »Gorica« bi ne vršila svoje časnikarske dolžnosti, ako bi ne povedala svojega mnenja glede na to vprašanje, pa tudi glede raziranja, ki odseva iz gori navedenega članka, kjer vabi »nekdo« vse pristaše »S. L. S.« v en klubok. Iz tega ne bo nič, to povemo že danes. Čegav je klubok in kdo ga drži v roki, to mi dobro vemo, zato nas vanj ne bo zvabilo še tako lepo sirensko petje in naj to že odmeva iz predalov »Slovenca« in »Novoga Časa«. Goričani si od k nam priseljenih razdiračev ne bomo pustili nikoli komandirati in če bodo gotovi krogi še nadalje mešetarili s tem, da se bodo skušili otresti sitnih ljudi na naš račun ter delali za nje propagando, samo da se jih s tem odkrižajo kakor sitnih muh, nastopimo drugače. Vrnali bomo svoje korake po načelih V. L. S., ki določajo, da smo si med seboj enaki in zato bomo vztrajno nastopali proti onim, ki hočejo, da smo Goričani manj kakor drugi deželani. — Pod kuratelo se ne pustimo deti od nikogar. Naša samozavest je v tem oziru neodjenljiva in skrbeti moramo, da vzbudi ta ideja med ljudsko maso v tako odločni in krepki veri, da se ob njej razbijejo vsi poskusi takih nestrpnih in k nam priseljenih ljudi, ki nam hočejo biti za kuratorje. Jasno in glasno zakličemo zadnjikrat naš — stoj! Ne vsiljujte nam razdiračev. Pod svojo streho hočemo biti mi gospodarji. Če nam bo kdo delal v njej še naprej zgago, ga primemo in vržemo moralno izpod nje. Sklepamo z besedami »Slovenčevega« dopisnika: Organizirajte se brez struj, dodajemo pa še poziv: Vrzite iz naše srede zgagarje, ki hočejo nad nami zavladati, in mi se bomo med seboj lahko pobotali. Goriški Slovenci imamo za politično vodstvo dovolj sposobnih mož, streberjev iz drugih krajev pa ne potrebujemo, posebno takih ne, ki nas hočejo deti kod kuratelo. Na Goriškem bomo gospodarili Goričani in ne priseljeni razgrajči.« — Gospodje pri »Gorici« so pozabili na to-le: Pred volitvami so rekli: Ljudstvo

naj odloči! In res je ljudstvo govorilo in reklo: S staro strujo nismo zadovoljni. Številki ne prekriče še tako mogočne in preberne besede. Če »Gorica« opleta z »razdirači in zgagarji«, je to kričanje brez vsakega pomena. Kadar pa bodo številke, oddane za »mlado« strujo, to govorile, bodo gospodje »mlade« struje že sami vedeli, kakšne korake jim je storiti. To bi rekli zato, ker skušajo nekateri gospodje vso stvar speljati samo na osebno polje.

— Slovenci in Peter Rosegger. Rosegger piše: »Und sterben möchte ich, ehe meine Heimatstadt, Graz, slowenisch würde, wie es Laibach und andere Orte geworden sind.« Tako doslovno v »Paulkellers Monatsblätter, die Bergstadt, Heft 11, August 1913«, stran 960. Mi rečemo k temu: zgodovina — Xnezaostno!

— Pri županstvu na Viču smo po zaslugi našega »modrega« župana Fr. Oblaka dobili novega profosa v osebi študenta Kmetovega Gašperja. Poslušajte, kako se je to zgodilo: Alojzij Jeras, kovač na Glincah, ni hotel na prigovarjanje Gašperja Peklaja iti s svojo ženo na zadnjo Ciril-Metodovo veselico. To pa je Gašperja tako razkačilo, da je drugo jutro nedolžno sedemletno hčerko Jerasovo udaril s pestjo po glavi s tako močjo, da je bila revica vsa otekla. Ta novi viški »profos« je baje trdil, da je deklica odtrgala na vrtno eno jabolko, kar pa ni bilo res. Očetu svetujemo, da napravi na mero-dajnem mestu proti surovemu Gašperju ovadbo, da ga ondi pouče, da je prepovedano nedolžne otroke biti po glavah. Očetu županu Oblaku pa čestitamo, da je dobil v Gašperju Peklaju, ki je njegova desna roka pri županstvu, tako izvrstnega »profosa«!

— Slovenska javnost pozor! Ali smo Slovenci res povsem brezpravni in ali moramo držati vslej jezik za zobmi, kadar nas tepó? Delavska zavarovalnica zoper nezgode v Trstu je zavod, ki se bo imela z njim iznova pečati naša javnost. Dne 30. junija 1913 se je vršil občni zbor deželne zveze kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani. Pri slavnostnem zborovanju je svetnik trgovske zbornice, gosp. Fr. Ks. Stare, sobni slikar v Ljubljani, v interesu domače industrije in obrti delavcev kakor delodajalcev povzdignil glas in javno kritiziral postopanje delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu napram slovenskim ponesrečenim delavcem in napram Slovincem sploh. Kritiziral je to, kar so nešteto krat v še hušji obliki kritizirali vsi naši časopisi brez razlike stranke. Dosedaj delavska zavarovalnica ni tožila ne časopisa in sploh še popravka v tem pogledu ni poslala, pač pa so vložili sedaj proti g. Fr. Ks. Staretu delavska zavarovalnica zoper nezgode v Trstu sama, dalje ravnatelj g. Carlo Colenc in predstojnik g. Henrik vitez Zahony tožbo radi razžaljenja časti radi njegovega govora dne 30. junija 1913. Samoposebi je umljivo, da bo g. Fr. Ks. Stare skušal za svoje trditve nastopiti dokaz resnice. Prosimo in pozivljamo vso slovensko javnost in vse interese, da sporočijo konkretne slučaje, v katerih se jim je godila kakršnakoli krivica od strani delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu na naslov g. dr. Frana Novaka, odvetnika v Ljubljani, ki je prevzel zagovor g. Fr. Ks. Stareta. Gre se za zadevo, ki je za nas vse Slovence, ki spadamo pod delavsko zavarovalnico v Trstu, eminentnega pomena.

— Otvoritev ljudskega odra v Kropi. Na Vel. Šmaren je bila v Kropi slavnostna otvoritev novega ljudskega odra. Skromna vabila so privabila množestveno množico od blizu in daleč na slavnostni prostor. Slavnost se je otvorila s Fučikovo koračnico »Triglav«, katero je domača godba na pihala, pomnožena z dijaki, častno proizvajala. Za tem je zapel »pevski krožek« dr. A. Schwabovo »Večer na morju«. Za tem je sledil slavnostni govor. Govornik je očrtal potrebo odra, težkoče, ki so ovirale delo, ter želel, da bi oder bil res pravi katoliški ljudski oder. Za tem je sledila igra: »Strah v grajskem stolpu«, katero so igralci dovršili častno. Pomagala jim je h tako lepemu uspehu pač tudi elegantna oprema odra, nove, okusno izdelane kulise in razsvetljena z električnimi žarnicami. Nad dve uri trajajoča slavnost je dosegla velik uspeh. Slikarsko delo odra je izvršil slikar gospod Matej Trpin iz Ljubljane, Elizabetna cesta 3, kateremu dela delo čast. Zidarsko delo je izvršil prav zadovoljivo zidarski mojster iz Kranja g. Josip Zmet; druga dela so izvršili domači obrtniki. Tako je trg Kropa zopet za en napredek bogatejši; želeli je le dobre ga sadu na polju domače dramske vzgojne umetnosti.

— Metliške novice. Iz Metlike: V Radovičih je umrl v sredo, dne 13. avgusta 1913, posestnik, mlinar ter obč. odbornik Josip Matjašič, stric poslanca Matjašiča, v 58. letu svoje starosti. Po-

kojnik je bil pred nekaj leti tudi župan občine Božakovo—Rosalnice. Udeležil se je kot vojak tudi vojske v Bosni. Pokojni Jožef Matjašič je bil blag mož in vrl pristaš S. L. S. Naj v miru počiva! — Toča je potolkla v občinah Drašiči ter Božakovo—Rosalnice dne 15. avgusta 1913 vse vinograde, kar ji je bilo ostalo od 16. junija ter 16. julija t. l. ter povzročila veliko škodo na polju. — Deževje zadržuje zrnitev debelače ter provzročuje, da krompir gnije. Sploh bo letos slaba letina v celi Belikrajini. Ni čuda, da se ljudje trumoma izseljujejo v Ameriko.

— Umrl je dne 16. avgusta c. kr. logar v pokoju, Avgust Logar.

— Strela. Črni vrh nad Idrijo. Dne 16. t. m. popoldne ob treh je udarila strela v poslopje Janeza Rudolfa, posestnika na Javorniku h. št. 6. Domači so sedeli okrog peči; pastir pri oknu; tega je strela omamila in mu razparala obleko; pravijo, da je hudo ponesrečen. Drugim domačinom se ni zgodilo ničesar žalega razen strahu, ko so gledali v prvem hipu razdejanje po hiši: zvenketanje oken, podobe so popadale raz sten. Hudo žrtev je zahtevala strela v hlevu: pobila je petero goved in dvoje prašičev. Poleg tega pa je bilo poslopje (hiša in hlev sta namreč pod eno streho) v kratkih trenutkih v ognju, pogorelo je do tal. — Na pomoč ubogemu posestniku!

— Osebna vest. V nedeljo, 17. t. m., sta bila v frančiškanski župni cerkvi poročena g. Franjo Jerič, tajnik hranilnice in posojilnice v Kamniku, in gospiča Lojzika Cerer iz Kamnika.

— Napad na trgovskega potnika. O tem dogodku se nam še poroča: Aprozicijski potnik Herman Melich ten tvrdke Schneider & Verovšek se je mudil v začetku tega meseca v Mokronogu in okolici. Bil je dokaj dobre volje in zašel v pogovor s fanti. Uboja udeležen je znani hujskač in pretepač Franc Rus iz Tržišča. Tega so tudi zaprli v sodnijo v Mokronog. Dejanje indirektno priznava. Natančnega o spopadu do sedaj še ni dognanega. Glavna priča Melich, ki bi imel funkcijske, je 13. t. m. v Ljubljani v bolnišnici umrl. Melicha bodo raztelesili, da morejo konstatirati vzrok smrti. Ubijalca Rusa prepeljejo k okrožnemu sodišču, da ga stavijo po dokončanem zaslišanju najbrže še to sezono pred poroto.

Škof — reformator socialnih razmer. Senjskega škofa je iznenalo veliko število nezakonskih rojstev na Reki in je zato zapovedal tamošnjim duhovnikom, naj presodijo, kje so vzroki temu socialnemu zlu. Statistika je dognala, da ima nekako največ detet za svoje nezakonske očete — finančne stražnike, ki se ali za otroke potem sploh nič kaj ne brigajo ali pa njih mater ne morejo poročiti, ker nimajo primerne stanovanja v svojih kasarnah. Škof je takoj, ko je zvedel za koreniko zla, posredoval pri finančnem ministru na Dunaju, in zdi se, da ne brez uspeha. Na Reko so namreč že prišli inženirji, ki študirajo načrt za veliko kasarno za finančne stražnike, v kateri bo kakih 40 večjih stanovanj.

Umrl je danes v Solkanu vpokojeni profesor J. Makuc. Bil je somišljenik S. L. S. in boritelj za treznostno gibanje. R. I. P.

— Tovariši učitelji! Ne pozabite se zglasiti do 20. t. m. k udeležbi duhovnih vaj pri vodstvu škofijskih zavodov sv. Stanislava v Št. Vidu. — Tajništvo S. Z.

— Izgubil se je deček Matija Bajec, sin Matija Bajca v Studenem pri Postojni. Star je 12 let. V četrtek dne 7. t. m. je šel od doma. Starši so ga poslali služiti v Slivce, župnija Unec pri Rakeku. Tu je služil že prej pet mesecev. Obleden je bil v črnkasto, že zelo ponošeno »cajgasto« obleko. Na glavi ima star pikast slamnik s širokim trakom. Nosi stare že ponošene čizme, ki jih je dobil v službi po neki starejši umrli moški osebi. Velikosti je navadne pri teh letih. Na desni roki ima odsekan kazalec: noht in še kosček prsta. Obraz je okroglega, gleda bolj srmežljivo, je zalo molčeč, komur še ni vaje. Lase ima rumenkaste, srajco belo, zašito spredaj na ovratniku, kjer se zapenja. — Zadnjič so ga videli v torek dne 12. t. m. v Postojni na Ravbarkomandi, kjer je prosil kruha. Drugi so ga baje videli v Planini pri Rakeku, kjer je prenočil na Knezovih šupah. Starši ga iščejo na vse strani, poizvedujejo po njem tudi žandarmerija, pa do sedaj brez uspeha. Komur bi bilo kaj znano, se vljudno prosi, da to naznani staršem.

— Velika živinska semnja se vršila te dni na Dolemskem, in sicer dne 20. v Zatičini, Bernardov semenj, kamor priženo poleg drugih živali 1200 do 1400 glav goveje živine, in dne 26. t. m. v Velikem Gabru, železniška postaja Radohova vas, kjer bo tudi veliko in dobre temeniške govedi po se-

daj nizkih cenah. Opozarjamo na ta semnja posebno kupce klavne živine.

— Umrl je učitelj na Ponikvi gosp. Franjo Horvat. Pogreb v Mariboru dne 18. t. m., ob 5. uri popoldne.

— Notica o zaroki dr. Vošnjaka je mistifikacija.

— Hrvaški obrtniki na Dunaju. Te dni se je nad 200 hrvaških obrtnikov podalo na poučni izlet na Dunaj, da tako obenem vrnejo dunajskim obrtnikom njih lanski obisk v Zagrebu. Na Dunaju so bili jako lepo sprejeti.

Ljubljanske novice.

Ij Vstopnice za ljubljanske udeležnike katoliškega shoda se dobe v odborovi pisarni v Ljudskem domu, I. nadstropje na levo.

Ij Še nekaj stanovanj bi rabil pripravljalni odbor za katoliški shod. Prosimo za oglasila v pisarni odbora Ljudski dom, I. nadstropje.

Ij Seja Zveze in Kranjske podzveze Orlov se vrši jutri v torek, 19. t. m. točno ob 6. uri zvečer v posvetovalnici Katoliškega tiskovnega društva (Katoliška tiskarna, I. nadstropje). Prosi se polnoštevilne udeležbe.

Ij Šentjakobsko prosvetno društvo ima danes v ponedeljek zvečer ob 8. uri posvetovanje o katoliškem shodu. Vabimo vse, ki se za to zanimajo.

Ij V proslavo cesarjevega rojstnega dne se je sinoči po mestu vršil mirozov, ki ga je izvajala godba 27. pešpolka; godbo so spremljali tamborji in vojaki z lampijončki. Pred vladno palačo, stanovanjem stacijskega poveljnika, deželnim dvorcem, magistratom in škofijskim dvorcem se je godba ustavila in igrala. Danes zjutraj se je vršila slavnostna budnica. V stolnici je bila slavnostna služba božja z zahvalno pesmijo, ki so se udeležili zastopniki uradov in oblasti. Na Kongresnem trgu je bila vojaška parada, v šotoru v Zvezdi pa vojaška sveta maša. Javna in mnoga zasebna poslopja so okrašena z zastavami.

Ij Cesarska slavnost državnih uslužbencev. Pri včerajšnji cesarski slavnosti je bila udeležba iz vrst poštinih uslužbencev prav lepa, manjša pa iz drugih uradov. Na vprašanje, odkodi ta razlika v udeležbi, se je pojasnilo, da dotični uslužbenci še nimajo uniforme, da bi jo bili imeli dobiti že v aprilu. Pa če bi bili uniformo tudi dobili tik pred slavnostjo, bi je ne bili mogli obleči, ker se obleke v kaznilnicah delajo površno in jih je treba vedno dati popraviti; obleka za slovenske uslužbence prihaja tudi vedno šele zadnja na vrsto. Zeleti bi bilo, da bi se uniforme za tukajšnje državne uslužbence izdelovale v Ljubljani pri ljubljanskih obrtnikih; potem bi bile gotovo dobro in o pravem času izvršene in uslužbenci bi ne bili ob takih prilikah zadržani.

Ij V proslavo cesarjevega rojstnega dne je imel včeraj tukajšnji bojovniški zbor v župni cerkvi pri sv. Jakobu ob 8. uri zjutraj sv. mašo, h kateri je korakal z godbo na čelu. Po sv. maši so se udeleženci zbrali k prijateljskemu zajutreku pri »Novem svetu«, kjer je igrala godba. — Istim povodom so imeli ob 12. uri sv. mašo pri sv. Jakobu državni uslužbenci vseh kategorij. Po sv. maši so z godbo na čelu korakali pred cesarjev spomenik pred justično palačo, kjer je godba zaigrala cesarsko pesem. Popoldne je bil prijateljski sestanek pri »Novem svetu«.

Ij Stolna konferenca Vincencijeve družbe. Kakor vsako leto ta dan, je praznovala stolna konferenca sv. Nikolaja Vincencijeve družbe v Ljubljani rojstni dan Nj. Veličanstva, našega cesarja z molitvijo in zboljšanjem podpor za uboge in z obdarovanjem istih s pecivom. V ta namen je daroval g. G. Piccoli, c. kr. dvorni in papežev založnik, 100 kron.

Ij Napadi na poštene ženske. Glasilo slovenske inteligence je reklo, da bo katoliški shod preziralo, sedaj pa obira kar posamezne udeleženke, zabavlja nad dragimi avbami itd. Take »Narodove« čevkarije res delajo čast liberalni žurnalistiki! »Narod«, glasilo odličnega kavalirja dr. Karola Trillerja, se zopet zaletava v tobačne delavke z različnimi lažmi in se povspenja do takih nizkih napadov, kakor je predbacivanje dolgov. To je zopet eden nesramnih napadov »Slov. Naroda« na poštene delavke. Ljubljanski trgovci vedo, da so najboljše plačnice v Ljubljani ravno delavke tobačne tovarne mnogo boljše plačnice kot razne narodne dame, ki sicer ne hodijo po Ljubljani z »dragimi avbami«, pač pa z neplačanimi klobuki in oblekami. Če »Narod« išče dolgov, naj neplačane dolgove išče pri nekaterih narodnih damah! Bo lahko popisal cele strani, ako se mu to zdi zanimivo. Ljubljanski trgovci imajo mnogo rajši tobačne

delavke, kot pa mnoge narodne dame!

Ij Razstava ročnih del iz šivalne šole S. K. S. Z. v Ljubljani se odpre v soboto, dne 23. avgusta, ob pol 10. uri dopoldne v prostorih šivalne šole v Ljudskem domu, vhod skozi Lončarsko stezo nad Ljudskim domom. Razstava je odprta v soboto, 23. avgusta, od 9. ure dopoldne do opoldne in v nedeljo od 2. ure popoldne do 8. ure zvečer. Vse druge dni je razstava odprta od 9. ure dopoldne do 8. ure zvečer. — K tej razstavi vab najljubše vabi odbor S. K. S. Z.

Ij Slovenske Tržačane so zopet potegnili naši ljubeznivi naprednjaki. Zvabili so jih na shod svojih »strokovnih organizacij«, katerega so sami temeljito prezirali. Tržačani so pa morali priti na ta shod s posebnim vlakom. Tako je bilo vsaj nekaj ljudi na shodu, ker kakor rečeno, ljubljanska naprednost se je absentirala. Tržačani so z glavami majali ob mrzloti, s katero so bili sprejeti. S svojo godbo in dvema zastavama so hodili po Ljubljani, ki jih je res temeljito prezirala. Najbrže je bila te zmote kriva zamenjava s katoliškim shodom. Pri »Danu« se jim je zahotelo tudi po zastavah in izdali so poziv, naj se izobesijo po Ljubljani »vse zastave«. Tržačani so videli radi cesarjevega rojstnega dne zastavo na nemškem gledališču, na kazini in javnih poslopjih, drugod so pa zastave ostale pod streho. Menda radi tega, ker jo ni izobesila niti »Učiteljska tiskarna«, v kateri se »Dan« tiska. Kdaj se bodo neki Tržačani odvažali hoditi s posebnimi vlaki v posete k ljubljanskim liberalcem?

Ij Umrli so v Ljubljani: Ivan Potočnik, rovarniški delavec, 26 let. — Ivan Zupan, poljski dninar, 57 let. — Jurij Jarc, mestni ubožec, 67 let. — Marija Antonija Herman, hči postrežnice, 5 dni. — Helena Vesel, bivša služkinja hiralke, 95 let. — Josip Štivec, užitkar, 56 let. — Franc Kostanjšek, pečarski pomočnik, 43 let.

Ij Umrla je 16. t. m. gospa Marija Ludvig, posestnica v Ljubljani.

Ij Samoumor. Sinoči okoli 8. ure zvečer se je v Cerkveni ulici št. 21 s cijankalijem zastrupil 20letni krznarski pomočnik Alojzij Gorjup. Na lice mesta je prišla policijska komisija, ki je odredila, da so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu. Fant je bil popoldne še v veseli družbi, od katere se je poslovil in povedal, da ga več ne vidijo. In tako se je tudi zgodilo. Govore, da je vzrok samoumora strah pred vojaščino, a ta vest ni avtentična.

Ij Preprečen požar v Hrenovi ulici. Včeraj zjutraj od 3. do 4. ure je opazil stražnik ogenj v Petrinovi delavnici v Hrenovih ulicah. Stražnikovo trkanje je čul g. Ivan Križnar, krovski mojster in bivši član ljubljanskega gasilnega društva. Prihiteel je takoj na pomoč in pogasil ogenj, ki bi lahko postal Hrenovi ulici nevaren.

Ij Služba veroučitelja na tukajšnjem c. kr. učiteljskišču je razpisana. Prošnje je vlagati do 10. septembra na deželni šolski svet.

Iz Hrvaške.

— **Vidmar v Zagrebu.** Avijatik Vidmar je priredil v Zagrebu več javnih, krasno uspeših poletov.

— **Prodaja sadja v Zagrebu.** Zagrebška mestna občina je sedaj začela pro-

dajati tudi sadje in primerno uredila cene na sadnem trgu. Prekupčevalci so radi tega zelo hudi.

— **Zagrebski zbor (jesenski semenj)** so 14. t. m. otvorili. V petek je bilo kljub slabemu vremenu do 8000 obiskovalcev. Na zboru je postavila svoj paviljon tudi »Hrv. Narodna Straža« in razstavila knjige, blago in koleke, ki se prodajajo v korist hrvaškimi narodnim šolam. Društvo je na zboru postavilo tudi veliko žaro za darove in več avtomatov.

Zadnje vesti.

CESARJEV ROJSTNI DAN.

Išl, 18. avgusta. Cesar je sprejel danes svoji hčeri princeso Gizelo in nadvojvodinjo Marijo Valerijo ter svoje vnuke in pravnuke ter vnučice, ki so mu čestitali k rojstnemu dnevu in izročili sveže šopke. Nato je cesar prisostvoval tihi sv. maši.

PRESTOLONASLEDNIK — GENERALNI INSEKTOR ARMADE.

Dunaj, 18. avgusta. Cesar je imenoval prestolonaslednika Franca Ferdinanda za generalnega inspektorja armade. Zadnji, ki je zavzemal to mesto, je bil nadvojvoda Albrecht.

ODLIKOVANJE CESARJEVEGA TELESNEGA ZDRAVNIKA.

Ischl, 18. avgusta. Cesar je svojega telesnega zdravnika dr. Kerzl imenoval za tajnega svetnika.

ATENTAT NA KRALJEVEGA KOMISARJA V ZAGREBU.

Budimpešta, 18. avgusta. (Uradno.) Kraljevega komisarja barona Škerleca je, ko je zapuščal cerkev sv. Marka, obstrlel nek dijak in ga na levi roki lahko ranil. Atentatorja so zaprli.

Budimpešta, 18. avgusta. (Uradno.) Baron Škerlec je bil spričo atentata popolnoma miren. Podal se je v bolnico, kjer so kroglo izvlekli in napravili obvezo. Komisar je ostal še v bolnici, ker bi lahko nastopile še kake krvavitve. Dijak se piše Stepan Dojčić, je doma iz Ludbrega v varždinskem komitatu in je prišel nalašč iz Čikage, da izvrši atentat.

Dunaj, 18. avgusta. Atentator pripada baje anarhistični organizaciji, v katero je bil zašel v Ameriki. Dojčić je na komisarja pred cerkvijo čakal eno celo uro.

Zagreb, 18. avgusta. Atentator se piše Stepan Dojčić. Prišel je že oktobra lanskega leta v Zagreb z namenom, da izvrši atentat proti Cuvaju. Ko se je Jukičev atentat ponesrečil, je Dojčić čakal na drugo priliko, zdaj pa je glasom lastne izpovedi sklenil ustreliti drugega kraljevega komisarja. Stanje barona Škerleca ni opasno.

RATIFIKACIJA BUKAREŠKEGA MIRU.

Sofija, 18. avgusta. (Oficielno.) Car Ferdinand bo jutri ratificiral bukareški mir.

ODRINSKO VPRAŠANJE.

Kolin, 18. avgusta. »Kölnische Ztg.« meni, da nobena velesila ni dosti voljna v Bulgariji dejansko pomagati, da pride zopet v posest Odrina. Zato se v Nemčiji bližnji dogodki s skrbjo opazujejo, tembolj ker se Turčija pripravljala na to, da zasede tudi starobulgarsko ozemlje. V Bulgariji vlada sovražno razpoloženje zlasti proti Rumuniji. Zdi se, da se stranke zedinjajo v znamenju revanše politike.

TURŠKA ARMADA PRODIRA DALJE. Carigrad, 18. avgusta. Turška armada prodira dalje.

NEMČIJA IN RUSIJA.

Dunaj, 18. avgusta. Cesar Viljem in ruski car sta ob priliki sklepa bukareškega miru izmenjala med seboj zelo prisrčne depeše.

ODPOVEDANE VAJE.

Lvov, 18. avgusta. Vaje tukajšnjega zbora so se zaradi povodnji odpovedale.

SRBSKA VOJNA MOČ.

Belgrad, 18. avgusta. Vojno ministristvo je odredilo, da se v novoosvojenih krajih osnuje pet divizij, in sicer šipska in vardarska v Skoplju, kosovska v Mitrovici, barska v Novem pazaru in bitoljska, to je nad 100.000 mož v I. in nad 70.000 mož v II. pozivu.

KONEC TARNOVSKE.

Peterburg, 18. avgusta. Dognalo se je, da se je grofica Tarnovska sama usmrtila.

SLEPARIJA Z VOZNI MI LISTKI.

Turin, 18. avgusta. Italijanska policija je zaprla mnogo hotelskih portirjev v Turinu, Milanu in Benetkah, ki so trgovali s ponarejenimi železniškimi voznimi listki.

SAMOU MOR.

Brux, 18. avgusta. Tehnični ravnatelj elektrarne Jožef Hlavsa se je v strahu, da bi zblaznel, usmrtil z električnim tokom.

Razne stvari.

Največji most na svetu. Iz Harabovska — mesto v vzhodni Sibiriji — poročajo listom: Dne 12. t. m. so ob veliki slavnosti položili temeljni kamen za železniški most preko Amurja. Ta most bo največji most na svetu.

Obisk avstrijskih tehnik. Na sedmih visokih tehniških šolah je bilo v šolskem letu 1912/13 zapisanih 9787 obiskovalcev proti 9920 obiskovalcem prejšnjega šolskega leta, kar pomeni primanjkljaj 143 obiskovalcev ali 1,4 %. Najbolj je bila obiskana češka tehnika v Pragi, ki je imela 2637 rednih in 116 izrednih poslušalcev, ali 28,6 % vseh slušateljev avstrijskih tehnik. Potem pride dunajska tehnika z 2434 rednimi in 143 izrednimi slušatelji, za njo je lvovska tehnika, na kateri je študiralo 1435 rednih in 90 izrednih slušateljev. Na češki tehniki v Brnu je bilo zapisanih 517 rednih, 40 izrednih visokošolcev ter 69 gostov. Nemška brnska tehnika je imela 800 rednih in 38 izrednih poslušalcev. Največ slušateljev se je posvetilo strojni in elektrotehniški stroki (34 %), potem stavbnemu inženirstvu (33 %), nadalje kemijski stroki (12,2 %). Najmanj obiskovalcev je imela kulturno-tehniška stroka (5,3 %).

Občinske volitve v Petervaldu v šleziji so razveljavljene. Kakor smo že svojčas poročali, so bili Nemci pri občinskih volitvah v Petervaldu poraženi, in zaradi tega je deželna vlada na prigovarjanje germanizatorja, poljskega renegata Bobowskega, okrajnega glavarja v Fryštatu, meni nič, tebi nič volitve razveljavila. Čehi, združeni s Poljaki, so v III. in II. razredu z veliko večino zmagali. Da bi zanaprej zmagali Nemci, ki tvorijo v občini le nekaj odstotkov prebivalstva, bo baje vodil prihodnje volitve okrajni glavar Bobowski. Ta naskok na češko občino je izzval v vsej šleziji opravičeno ogorčenje. Dolžnost češke delegacije je, nastopiti z vsemi sredstvi proti takemu nečuvenemu strankarstvu c. kr. šlezijske deželne vlade.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 18. avgusta 1913.

Pšenica za oktober 1913	11.45
Pšenica za april 1914.	11.97
Rž za oktober 1913	8.90
Oves za oktober 1913	7.27
Koruza za avgust 1913	8.34
Koruza za maj 1914	7.65

Zaloga vina!

Podpisani imajo veliko zalogo izvrstnega bellega in črnega vina lastnega pridelka. Naročila se izvršujejo na debelo in na drobno bodisi krmarjem, društvom kakor tudi posameznim družinam. Vzorca na razpolago. Vino se prodaja po zelo nizki ceni.

Cantine Corazza, Levade, Istra.

Vse ljudsko-šolske knjige

kakor tudi vse druge

šolske, risalne ter pisarniške potrebščine

prilporeča ob začetku šolskega leta

2449 15

papirna trgovina Jerneja Bahovec naslednik

IVAN GAJŠEK, Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 2.

Tovarniška zaloga šolskih zvezkov obzhalo.

2454

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga oziroma mati, tašča in stara mati, gospa

Gabrijela Kremžar roj. Haine

dne 17. avgusta 1913 zvečer po dolgem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb predrage rajneke bo v sredo, dne 20. avgusta 1913 ob 4. uri popoldne iz sanatorija Leoninum na pokopališče pri Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 18. avg. 1913.

Andrej Kremžar, nadupravitelj dež. dobrotelnih zavodov v pok., soprog. — Ana Wiesner roj. Kremžar, Gabrijela Tschurn roj. Kremžar, hčeri. — Ivan Wiesner, gimn. prof. v Mödlingu, Karl Tschurn, nadzornik Avstro-Ogrske banke na Dunaju, zeta. — Karl Tschurn, vnuk.

2455

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl danes ob 1. ponoči v 75. letu svoje starosti naš ljubljani soprog, ozi. oče in stari oče, gospod

August Gosler

c. kr. logar v p.

Pogreb nepozabnega pokojnika se je vršil 17. t. m. ob 5 popoldne.

V Podzemlju, 16. avg. 1913.

Rodbine:

Gosler, Megušar, Horvat.

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Komenskega ulica 4.

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

Fotogr. aparate

in vse potrebščine ima v zalogi

„Adrija“ drogerija in fotomanufaktura

v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 5.

Zahtevajte cenike! 1431 Zahtevajte cenike!

Sprejmite se na stanovanje in hrano

dijakinje

od poštenih staršev. Kje pove upravnistvo lista pod šte. 2461. (Znamka za odgovor.)

Poštena in večša

kuharica

išče kakšno dobro službo. Ponudbe na upravo lista pod »Kuharica« šte. 2458.

Službe išče kot

žagarski mojster

skladiščni mojster, gozdni manipulant ali kaj podobnega v lesni trgovini dobro izvežban 28 letni, vojašine prosti mladenič. Dobra pričevala na razpolago. Na zahtevo more položiti 4000-5000 K varščine. Službo lahko nastopi takoj. — Naslov pove uprava lista pod šte. 2456. (Znamka za odgovor.)

2456 3

Nove meje balkanskih držav.

Štajerske novice.

— **Katehet Almer iz Velikovca** je že zopet prišel na Štajersko misijonarit — za nemški Schulverein. Zadnji petek, 15. avgusta, je govoril v Pobržu pri Mariboru. Čudimo se, kako se more ta mož kot katoliški duhovnik tako ogrevati za nemški Schulverein. Ali ne vé, da hodi to društvo zmeraj po liberalni poti, da je pristopilo tudi k novonemški kulturni zvezi (Neudeutscher Kulturbund), ki zahteva vzgojo mladine na popolnoma brezverski podlagi? Ali ne vé, da ima Schulverein na Spodnjem Štajerskem edini namen potujčevati slovensko ljudstvo z nemškimi šolami? In pri tako grdem, nemoralnem in nekulturnem delu naj pomaga nemški katoliški duhovnik? Tega nam je Slovenecem še ravno treba! Če ima g. Almer res kaj zmožnosti, naj jih porabi pri nemški krščansko-socialni organizaciji na Koroskem, nas Slovence pa naj pusti pri miru.

— **Potres.** Sv. Lovrenc nad Mariborom. V nedeljo, dne 17. t. m., ob 12. uri 35 minut se je tukaj slišal močen, 5 sekund trajajoč potresni sunek, ki ga je spremljalo votlo bobnenje in zvenketanje šip; smer se ni mogla natančno spoznati.

— **Otvoritev mariborskega dravskega mostu** se bo torej slovesno izvršila v soboto, dne 23. avgusta, popoldne. Most bo blagoslovil ob asistenci mariborskega duhovništva ekselencia mil. g. knezoškof lavantinski dr. Mihael Napotnik. Blagoslovljenje se izvrši po 3. uri. Cesarja Franca Jožefa bo pri otvoritveni slavnosti zastopal nadvojvoda nadvojvoda Friderik, ki se pripelje s posebnim vlakom v soboto ob 2. uri 6 minut popoldne na mariborski glavni kolodvor. Tam ga bo poleg raznih dostojanstvenikov pričakoval okr. glavar, poveljnik tukajšnje vojaške posadke, župan in baje tudi okoliški župani. Častna stotnija mariborskega domačanskega pešpolka št. 26 bo napravila članu cesarske hiše špalir. Komornik nadvojvode Friderika, grof Herberstein se pripelje že v petek, dne 22. avgusta, v Maribor, da vse potrebno uredi. Nadvojvoda bo že ob 6. uri zvečer s posebnim vlakom zopet zapustil Maribor. — Pričakovati je, da bo ob tej priliki prišlo z dežele mnogo slovenskega ljudstva, ki bo članu cesarske hiše gotovo glasno povedalo, da je Maribor na slovenskih tleh. Naj pride iz mariborske okolice, Slov. goric, Pohorja in Dravskega polja vsak, kdor slovensko čuti, ta dan v Maribor. Pokažimo javno, da smo Slovenci zvesti Avstriji!

— **Deželni odbor Robiču** se je stanje zopet nekoliko izboljšalo. K bolniški postelji svojega očeta je došel v Vraždiške Toplice njegov sin dr. Hugo Robič, ki je zdravnik na Dunaju. Najbolj občutno je kap zadela desno ramo, katera je popolnoma neobčutna. Bolnik še tudi govoriti ne more, vendar upajo, da se mu zopet povrne zgovor. Bolnik je star že 72 let. Bil je dozdaj še izredno čvrst. Nihče ni mislil, da je že tako v letih. Vsekako je nenadna bolezen g. Robiča za Slovence hud udarec. Upanje pa gojimo, da se mu zdravje zopet povrne.

Izleti.

— **Počitniški sestanek dunajskih Slovencev** je uspel nad vsako pričakovanje sijajno. Krasno vreme, s katerim je bil Bog pri vseh treh počitniških sestankih, ki so se dosedaj vršili, dunajskim Slovincem nenavadno naklonjen, je privabilo zadnji ponedeljek, 11. t. m., v Velesovo precej čez sto dunajskih Slovencev in Slovenk in pa toliko njihovih prijateljev in znancev, da je bila prostrana božjepotna cerkev skoro tako napolnjena kot pri nedeljski službi božji. Že rano zjutraj so začeli prihajati vozovi in dovažati vedno novih udeležencev. Do 9. ure so bili vsi zbrani in so prešli tudi svete zakramente. Ob tej uri je imel g. dr. Snaj v cerkvi primeren nagovor in daroval nato sv. mašo, med katero je pod vodstvom g. dr. Kimovca pel mešani zbor dunajskih Slovencev, pomnožen z glasovi nekaterih gg. bogoslovcev. Krasno petje je pričalo, da naši rojaki na Dunaju niso ostali zvesti samo materini veri in materinemu jeziku, ampak da goje tudi lepo slovensko cerkveno petje. Med kosilom se je razvila živahna in neprijetna zabava. Pozdravnemu govoru g. dr. Snaja je sledila cela vrsta daljših in krajših govorov, ki so jih vsi napeto poslušali. V imenu dunajskih Slovencev in Slovenk sta krasno in navdušeno govorili gđc. Cotman iz Domžal in gđc. Hribar iz Mengša. Za S. D. Z. je govoril njen predsednik g. jur. Basaj. Z zanimanjem so bili sprejeti tudi bodrilni govori čc. gg. župnikov Brešarja in Zelezniča, kakor tudi govor gosp. prof. dr. Rebolja in g. Klinarja. Po kosilu so bile v cerkvi pete litanije z blagoslovom, nakar so se udeleženci veselega srca zopet razšli na vse kraje z željo, da bi bilo

pri prihodnjem sestanku na Šmarni gori istotako prijetno. Naj izprosi Marija, kateri so se prišli naši rojaki v tolikem številu poklonit, vsem stanovitost, da bo ta naša mladina, čeprav odrezana od rodne zemlje, delala vedno čast slovenski domovini.

— **Izlet »Šišenskega prosvetnega društva«** na Trsat, v Opatijo in Postojno je kljub slabemu vremenu dobro uspel. Že ob 2. uri popoldne v soboto je bila zbrana ogromna skupina 750 izletnikov na južnem kolodvoru. Posebni vlak, ki nas je odpeljal proti jugu, ni bil sestavljen ravno srečno. Nekaj voz je bilo naravnost škandaloznih in bi se železniška uprava lahko nekoliko ozirala tudi na slovenske izletnike. Ob najhujši nevihti smo prispeli zvečer na Reko, od koder smo se podali na Trsat. Na Trsatu je imel p. Benvenut Winkler pozdravni govor in litanije. Vsled prevelikega naliwa se je podala ena skupina na Sušak, kjer so nas navdušeno sprejeli hrvaški akademiki. V nedeljo zjutraj ob 5. uri je imelo društvo pridigo in sv. mašo. Pridigo je imel p. Benvenut, sv. mašo pa je daroval podpredsednik »Šišenskega prosvetnega društva« preč. P. Mariofilj Holec. Po cerkvenem opravilu smo se podali k morju, od koder nas je hrvaški parnik »Slavija« odpeljal v lepo Opatijo. Ker pretežna večina izletnikov še ni videla morja, je bil strah dotičnih nepotreben. Vreme v Opatiji je bilo še dokaj lepo, zato smo si ogledali vse zanimivosti. Videli smo, kaj je kapitalistom na razpolago v razvedrilo in zabavo. Iz Opatije smo se vrnili v Reko; od tu smo se odpeljali z vlakom proti Postojni. Tu smo si ogledali svetovnoznano Postojnsko jamo. Ker smo Kranjci povesod veseli, nas tudi v jami ni veselje zapustilo, ampak smo veselo peli naše narodne pesmi, da se je razlegalo po podzemeljski votlini. Po ogledu smo se podali v Ljubljano. Kljub slabemu vremenu smo bili z izletom vsi zadovoljni in nam ni nikoli zmanjkalo humorja. Ves aranžma izleta je bil v spretnih rokah in smo zato Šišenskemu prosvetnemu društvu hvaležni. Ker je bil za primeroma velik izlet določen kratek čas, smo se sicer precej trudni vrnili domov v nadi, da nam prihodnje leto priredi društvo zopet kaj enakega.

Gospodarstvo.

— **Slive** obetajo letos tako-le: V Bosni pričakujejo letos mnogo boljše letino, nego je bila lanska; računajo na okrog 1500 vagonov suhih sliv in 400 vagonov pekmeza (mezge). V Srbiji je v mnogih krajih zelo škodilo hladno in nepovoljno vreme. Računa se na 3500—4000 vagonov suhih sliv in 500—600 vagonov pekmeza. Na Francoskem je tudi vreme mnogo pokvarilo in ne pričakujejo več kakor 1000 vagonov. V Kaliforniji je zelo škodila suša in pričakujejo le 6 % lanske letine.

Cerkveni vestnik.

— **Spremembe pri vojaški duhovščini:** Gg. Jakob Tajek, dosedaj profesor v kadetni šoli v Inomostu, je podeljen c. in kr. vojnemu superiotu v Gradcu. Ernest Terstenjak, dosedaj dodeljen garnizijski bolnici v Trstu, je imenovan profesorjem na kadetni šoli v Inomostu. Rihard Zajec, dosedaj pri c. in kr. vojnemu superiotu v Gradcu, pa pride kot vojni kurat h garnizijski bolnici v Trst.

Coloma, Juan Miseria (Janez Nevolja). Povest. Cena 1 K, vez. 1 K 60 v. — Kdor hoče spoznati duhovitega španskega pisatelja Coloma, naj prebere njegovega »Janeza Nevoljo«. Nihče se ne bo utrđil od čitanja te krasne povesti, če bi bila tudi trikrat daljša. Coloma zna lahkotno, a vendar temeljito orisati najbolj zagonetne individualnosti in občudovati moramo njegov izvirni, neutrudni humor ter njegov žgoč sarkazem. Calomovi spisi imajo poseben čar in bodo nudili vsakemu velik užitek.

Dickens, Povest o dveh mestih. Cena 5 K 50 vin., vez. 6 K 50 vin. Roman je pravzaprav tragedija francoske re-

volucije. Dickens nam v njem z mojstrsko roko slika vzroke, nastanek in bistvo tega velikega zgodovinskega prevrata. Nihče ni opisal nasilstev aristokracije in podivjanosti jakobinstva tako živo ter s takim arkazmom in duhovitostjo kot Dickens. Sredi tega divjega meteža najhujših strasti pa zvone strune požrtvovalnosti, zvestobe in velikodušnosti, ki omiljujejo temno sliko onih silovitih časov. Dickensov roman razširi bravcu duševno obzorje ter ga uči umevati zgodovino, radi česar naj si ga vsak nabavi. — Povest o dveh mestih zavzema v slovstvu vseh narodov eno najodličnejših mest. Dickens se prištevja po pravici med največje romanopisce vseh vekov in ravno v tej povesti se zrealijo vse vrline njegovega globokega duha. Povest, ki nam slika strahote francoske revolucije, se odlikuje po ostro risanih in markantnih značajih ter izredno zanimivem dejanju, ki blaži duha ter povzdičuje bravca v heroizmu ljubezni in prijateljstva. Slovenci moremo biti ponosni na prevod te prekrasne povesti, s katero naj vsakdo obogati svojo knjižnico.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika

oglasiti se je do 22. t. m. Nastopiti je treba službo 11. septembra t. l. Plačilo po pogodbi. 2439 Župni urad na Mirni.

Trgovci!!

Poravnave izven konkurza ali v istem se izvedo najhitreje. Informacije diskretno in zastonj. Ponudbe pod šifro „Dunaj 1918“ na upravo lista.

(2426)

JAVNA DRAŽBA.

P VIII 352/10/56.

V skrbstveni zadevi Polone Tomšič iz Tomačevega št. 53 se dovoli in odredi prostovoljna javna dražba sledečih zemljišč:

vlož. št. 537 ad Stožice, parcela 1379/4, hiša št. 53 v Tomačevem, parcela 1379/2 vrt in 1393/3 njiva; vlož. št. 582 ad Stožice parcela 1396/2 njiva.

Posedstvo je pripravno za vrtnarijo, gostilniško in kamnoseško obrt. Vrtnarija se je izvrševala do predzadnjega časa.

Dražbeni pogoji se lahko berejo pri podpisani sodnji, soba št. 33.

Kot izključna cena se določa za celo posedstvo znesek po 25.000 K. — Pri tikline ni. — Pod izključno ceno se ne bode prodajalo in ostanje vknjiženim upnikom njihove pravice neprikrasane.

Prodaja se vrši dne 25. avgusta 1913 ob 9. uri popoldne, počenši na licu mesta v Tomačevem št. 53.

Prodajalka si pridrži pravico, da tekom 8 dni ponudbo zavrne.

C. kr. okr. sodišče v Ljubljani, odd. VIII, dne 10. avgusta 1913.

C. kr. ministrstvo za deželno brambo.

K dep. XII., št. 3700 iz 1913.

3407

Javni ponudbeni razpis

v zadevi dobave izgotovljenih oblačilnih predmetov in opravnih vrst

za c. kr. deželno brambo.

Ministrstvo za deželno brambo namerava oddati za potrebo leta 1914, dobavo raznih oblačilnih predmetov in opravnih vrst potom javnega razpisa in vabi k vlaganju pismenih ponudb, katere morajo dospeti najkasneje

do 23. septembra 1913

ob 10. uri popoldne pri vložnem zapisniku c. kr. ministrstva za deželno brambo na Dunaju.

Na to dobavo nanašajoči se ponudbeni razpis, iz katerega so razvidna vrsta ter število dobavnih predmetov, podrobna določila glede vlaganja ponudb in splošni dobavni pogoji, je bil že v celoti objavljen v dnevniku „Slovenec“ z dne 14. avgusta 1913, številka 186.

Dunaj, v avgustu 1913.

Od c. kr. ministrstva za deželno brambo.

Brzjav! Znižane cene za narodne noše.

Prva največja, najcenejša zaloga zlatnine in srebrnine

Fr. Čuden, Ljubljana

samo nasproti frančiškanske cerkve.

Št. 504
uhani zlato na srebro K 5'60

Lastna tovarna ur v Štici.

Zahtevajte veliki cenik tudi po pošti zastonj.

Št. 441
broška zlato na srebro K 7'40